

Aleksandra Bajerska, Justyna Sochacka

Pan Polski

Podręcznik do nauki języka polskiego
jako obcego na poziomie A1–A2

KLUCZ ODPOWIEDZI

LEKCJA 1

ćw. 3: 1. imię, 2. Jak, 3. ty, 4. Skąd, 5. z, 6. jestem, 7. Gdzie, **ćw. 5:** kolejność zdań: 7, 4, 6, 0, 5, 9, 1, 8, 3, 2, **ćw. 6:** 1. Jak się nazywasz?; 2. Skąd jesteś?; 3. Gdzie teraz mieszkasz?; 4. Jak ma pani na imię?; 5. Jak się pani nazywa?; 6. Skąd pani jest?; 7. Gdzie pani teraz mieszka?, **ćw. 8:** *dwa*, dwanaście, dwadzieścia, dwadzieścia dwa, trzy, trzynaście, trzydzieści, trzydzieści trzy, cztery, czternaście, czterdzieści, czterdzieści cztery, pięć, piętnaście, pięćdziesiąt, pięćdziesiąt pięć, sześć, szesnaście, sześćdziesiąt, sześćdziesiąt sześć, siedem, siedemnaście, siedemdziesiąt, siedemdziesiąt siedem, osiem, osiemnaście, osiemdziesiąt, osiemdziesiąt osiem, dziewięć, dziewiętnaście, dziewięćdziesiąt, dziewięćdziesiąt dziewięć, sto, dwadzieścia osiem, trzydzieści cztery, czterdzieści siedem, pięćdziesiąt dwa, sześćdziesiąt dziewięć, siedemdziesiąt osiem, osiemdziesiąt jeden, dziewięćdziesiąt trzy, **ćw. 10:** 1. c, 2. a, 3. d, 4. f, 5. b, **ćw. 12:** 1. uczy, 2. pisać, 3. cześć, 4. kasa, 5. okno, 6. efektywny, 7. nowy, 8. pić, 9. pełny, 10. łatwy, 11. jadą, 12. dobrze, **ćw. 15:** 1. jesteście, 2. jesteś, 3. jest, 4. są, 5. jest, 6. jesteście, są, 7. jesteś, 8. jest, 9. jesteś, 10. jest, **ćw. 16:** 1. mieszkanie, 2. nazywasz się, 3. ma, 4. mieszkasz, 5. nazywają się, 6. macie, 7. mają, 8. mieszka, 9. nazywa się, 10. ma, **ćw. 18:** a. 42, b. 63, c. 83, d. 77, e. 10, f. 51, g. 11, h. 70, i. 80, **ćw. 19:** 1. Cześć!, 2. Dobry wieczór, 3. Do widzenia, 4. Do jutra!, 5. Do zobaczenia!, 6. Dobranoc, 7. Proszę, 8. Dziękuję, 9. Przepraszam, 10. Nie szkodzi.

LEKCJA 2

ćw. 2: po polsku, po hiszpańsku, po francusku, po arabsku, po portugalsku, po rosyjsku, **ćw. 3:** 1. On zna hiszpański. On mówi po hiszpańsku, 2. On zna francuski. On mówi po francusku, 3. On zna arabski. On mówi po arabsku, 4. Ona zna chiński. Ona mówi po chińsku, 5. Ona zna polski. Ona mówi po polsku, 6. Ona zna portugalski. Ona mówi po portugalsku, 7. On zna angielski. On mówi po angielsku, 8. On zna rosyjski. On mówi po rosyjsku, **ćw. 5:** 1. chcę studiować w Łodzi; 2. lubię polski; 3. *mieszkam w Polsce*; 4. mój mąż jest Polakiem / moja żona jest Polką; 5. chcę pracować w Polsce; 6. mój chłopak jest Polakiem / moja dziewczyna jest Polką, **ćw. 6:** 1. e, 2. a, 3. b, 4. f, 5. d, **ćw. 8:** oficjalne: 1, 3, nieoficjalne: 2, 4, **ćw. 9:** 1. P, 2. F, 3. F, 4. F, 5. P, 6. P, 7. F, 8. F, 9. F, 10. P, **ćw. 10:** 1. Adrian, Ivan, 2. Kasia, 3. Adrian, Kasia, 4. Kasia, Ivan, 5. Adrian, Ivan, 6. Kasia, 7. Adrian, 8. Adrian, 9. Ivan, 10. Ivan, **ćw. 11:** 1. znają, 2. mówi, 3. mówią, 4. uczy się, 5. uczą się, 6. ma, 7. ma, 8. mają, **ćw. 12:** 1. on / ona / ono, 2. wy, 3. My, 4. Oni / One, 5. Ja, 6. My, 7. wy, 8. on / ona / ono, 9. My, 10. ty, 11. Oni / One, 12. Ty, **ćw. 13:** Nazywam się Adrian Sanchez. Jestem z Meksyku, ale teraz mieszkam w Polsce. Świetnie znam hiszpański i portugalski. Jeszcze nie mówię po polsku. Teraz uczę się polskiego, bo moja żona jest Polką. Chcę pracować w Polsce. Nazywam się Kasia Nowicka i jestem z Polski. Teraz mieszkam w Hiszpanii. Mówię po angielsku i po francusku. Teraz uczę się hiszpańskiego, bo chcę studiować w Hiszpanii. Nazywam się Ivan Ivanowicz. Jestem z Rosji. Znam rosyjski, angielski i trochę niemiecki. Uczę się polskiego, jeszcze nie mówię, ale dużo rozumiem. Uczę się polskiego, bo teraz mieszkam w Polsce i chcę komunikować się z Polakami, **ćw. 14:** 1. Gdzie, 2. Dlaczego / Czy, 3. Skąd, 4. Jaki, 5. Jak, 6. Jakie, 7. Czy, 8. Jak, 9. Co, 10. Jaki, **ćw. 15:** 1. Jak się nazywasz?; 2. Skąd jesteś?; 3. Gdzie teraz mieszkasz?; 4. Jaki masz numer telefonu?; 5. Jaki masz adres?; 6. Jakie języki znasz?; 7. Czy mówisz po arabsku?; 8. Dlaczego uczysz się polskiego?; 9. Jaki masz adres mailowy?; 10. Jaki masz numer paszportu?, **ćw. 16:** 1. francuski, 2. 15, 3. 58458721, 4. Polska, 5. chiński, 6. 49, 7. 589758221, 8. marta_nowak@wp.pl, **ćw. 17:** 1. napisać, 2. otworzyć, 3. znaczy, 4. powtórzyć, 5. jest, 6. zamknąć, 7. rozumiesz, 8. przeczytać, 9. posłuchać, 10. zrobić.

LEKCJA 3

ćw. 3: 1. Co, 2. Kto, 3. Co, 4. Co, 5. Kto, 6. Co, 7. Co, 8. Kto, 9. Kto, 10. Co, **ćw. 4:** 1. Tak, to jest telefon; 2. Tak, to jest dziecko; 3. Nie, to nie jest samochód. To jest rower; 4. Nie, to nie jest klucz. To jest krzesło; 5. Nie, to nie jest kobieta. To jest mężczyzna; 6. Tak, to jest dom; 7. Nie, to nie jest stół. To jest łóżko; 8. Nie, to nie jest komputer. To jest kubek; 9. Tak, to jest książka; 10. Nie, to nie jest zeszyt. To jest torba; 11. Tak, to jest przyjaciel; 12. Nie, to nie jest chłopak. To jest dziewczyna; 13. Tak, to jest autobus; 14. Tak, to jest uczeń, **ćw. 5:** 1. kucharz, 2. nauczyciel, 3. policjantka, 4. aktor, 5. dentystka, 6. artystka, **ćw. 6:** a) 4, b) 0, c) 3, d) 2, e) 5, f) 1, **ćw. 7:** rodzaj męski: zeszyt, długopis, dom, pan, chłopak, uczeń, komputer, pies, kot, nauczyciel, notes, samochód, dzień, kucharz, przyjaciel, zegar, uniwersytet; rodzaj żeński: książka, kawa, koleżanka, herbata, rodzina, lampa, studentka, przyjaciółka, dziewczyna, szkoła; rodzaj nijaki: słowo, dziecko, ćwiczenie, centrum, jabłko, mleko, okno, jedzenie, **ćw. 8:** 1. tamten, 2. tamto, 3. tamta, 4. tamto, 5. tamten, **ćw. 9:** 1. ten,

2. ta, 3. to, 4. ta, 5. ten, **ćw. 10:** 1. Która? 2. Które? 3. Które? 4. Który? 5. Która? **ćw. 11:** 1. jeden, 2. jedno, 3. jedna, 4. jedna, 5. jedno, 6. jeden, **ćw. 12:** 1. dwa, 2. dwa, 3. Dwie, 4. dwa, 5. dwa, 6. Dwie, 7. Dwie, 8. dwie, 9. Dwa, 10. dwie, **ćw. 13:** okna, słowa, biurka, łóżka, miasta, ćwiczenia, miejsca, centra, laboratoria, akwaria, plecaki, słowniki, podręczniki, kubki, zegarki, ogórki, dentystki, komórki, torebki, skarpetki, klucze, płaszcze, kraje, fotele, koszule, tablice, tramwaje, restauracje, lekcje, kolacje, domy, stoły, komputery, zegary, rowery, autobusy, lampy, szkoły, szafy, **ćw. 14:** 1. szafy, 2. biurka, 3. stoły, 4. fotele, 5. zegary, **ćw. 15:** 1. Te książki są moje, a tamte są twoje, 2. Te ćwiczenia są łatwe, a tamte są trudne, 3. Te studentki są z Polski, a tamte są z Francji, 4. Te adresy są aktualne, a tamte są nieaktualne, **ćw. 16:** 1. F, 2. F, 3. F, 4. P, 5. F, 6. F, 7. F, 8. P, 9. P, 10. P, **ćw. 17:** 1. Jest jeden zegar, 2. Jest jedno biurko, 3. Są dwa okna, 4. Są dwie szafy, 5. Jest jeden podręcznik, 6. Jest jeden zeszyt, 7. Jest jeden słownik, 8. Są dwa długopisy, 9. Są dwa ołówki, 10. Jest jeden pokój, **ćw. 18:** 1. e, 2. d, 3. f, 4. a, 5. g, 6. c, **ćw. 19:** 1. to, 2. Ten, 3. to, 4. Tamten, 5. To, 6. Tamta, 7. tamten, 8. tamta, 9. tamte, 10. te, **ćw. 20:** 1. Która? 2. Które? 3. Który? 4. Które? 5. Które? 6. Która? 7. Który? 8. Która? 9. Które? 10. Które? **ćw. 21:** 1. Jedno, 2. Jedno, 3. Jeden, 4. dwie, 5. Dwa, 6. dwa, **ćw. 22:** zeszyty, kobiety, tablice, zdjęcia, krzesła, domy, długopisy, książki, telefony, dziewczyny, ołówki, muzea, komputery, biurka, słowniki, stoły, plecaki, koleżanki, nazwiska, uczennice, panie, centra, nauczycielki, lampy, klucze, tramwaje, lekarki, samochody, pokoje, podręczniki, **ćw. 24:**

	jeden / jedna / jedno	dwa / dwie
1. nazwisko		X
2. nauczycielka	X	
3. podręcznik	X	
4. zeszyt	X	
5. słownik	X	
6. długopis		X
7. ołówek	X	
8. telefon		X
9. komputer	X	
10. dom		X

LEKCJA 4

ćw. 2: 1. nowy, 2. małe, 3. duże, 4. niebieski, 5. interesująca, 6. czerwony, 7. czarna, 8. miły, 9. elegancki, 10. polskie, **ćw. 3:** 1. Jaka, 2. Jakie, 3. Jaki, 4. Jaka, 5. Jaka, 6. Jakie, 7. Jakie, 8. Jaki, 9. Jaki, 10. Jaka, **ćw. 4:** 1. niebieski kubek, 2. brązowa torebka, 3. błękitny dom, 4. pomarańczowy ołówek, 5. fioletowy klucz, 6. białe okno, 7. czarny telefon, 8. szara książka, 9. zielone krzesło, 10. żółta lampa, 11. różowy zeszyt, **ćw. 5:** 1. nowe, 2. drogie, 3. polskie, 4. małe, 5. niskie, 6. czarne, 7. niebieskie, 8. krótkie, 9. eleganckie, 10. zielone, **ćw. 7:** 1. aktywny, 2. zestresowana, 3. nerwowy, 4. smutne, 5. romantyczny, 6. leniwa, **ćw. 8:** 1. ≠, 2. =, 3. ≠, 4. =, 5. ≠, 6. ≠, 7. =, **ćw. 9:** 1. Tak, on jest atrakcyjny; 2. Nie, ona nie jest pracowita. Ona jest leniwa; 3. Tak, ono jest egoistyczne; 4. Nie, ona nie jest ładna. Ona jest brzydka; 5. Nie, on nie jest dobry. On jest zły, **ćw. 10:** 1. stary ≠ młody, 2. ładny ≠ brzydki, 3. wysoki ≠ niski, 4. szczupły ≠ gruby, **ćw. 11:** 1. a. duży, mały, b. duża, mała, c. duże, małe, 2. a. trudny, łatwy, b. trudna, łatwa, c. trudne, łatwe, 3. a. stary, nowy, b. stara, nowa, c. stare, nowe, 4. a. ciepły, zimny, b. ciepła, zimna, c. ciepłe, zimne, 5. a. biedny, bogaty, b. biedna, bogata, c. biedne, bogate, 6. a. otwarty, zamknięty, b. otwarta, zamknięta, c. otwarte, zamknięte, 7. a. czysty, brudny, b. czysta, brudna, c. czyste, brudne, 8. a. głośny, cichy, b. głośna, cicha, c. głośne, ciche, 9. a. szybki, wolny, b. szybka, wolna, c. szybkie, wolne, 10. a. krótki, długi, b. krótka, długa, c. krótkie, długie, 11. a. drogi, tani, b. droga, tania, c. drogie, tanie, **ćw. 13:** A. 1. F, 2. P, 3. F, 4. P, 5. F, B. 1. F, 2. P, 3. F, 4. P, 5. P, C. 1. F, 2. F, 3. F, 4. P, 5. P, **ćw. 14:** A. 1. Czyj, 2. Czyj, 3. Czyje, 4. Czyja, 5. Czyja, 6. Czyj, 7. Czyje, 8. Czyj, 9. Czyja, 10. Czyje, B. 1. Czyje, 2. Czyje, 3. Czyje, 4. Czyje, 5. Czyje, **ćw. 15:** 1. mój, 2. moja, 3. moje, 4. twój, 5. twoja, 6. twoje, 7. nasz, 8. nasza, 9. nasze, 10. wasz, 11. wasza, 12. wasze, **ćw. 16:** 1. mały, 2. tania, 3. otwarte, 4. stary, 5. dobry, 6. ładna, 7. trudna, 8. brzydki, 9. zamknięty, 10. drogi, 11. łatwy, 12. zły, **ćw. 17:** Czyj jest ten: ołówek, pies, piórniki, zeszyt, Czyja jest ta: legitymacja, książka, mapa, wiza, fotografia, Czyje jest to: zdjęcie, biurko,

jabłko, dziecko, imię, laboratorium, **ćw. 18:** 1. twój, 2. moja, 3. wasze, 4. moja, 5. nasza, 6. mój, 7. nasza, 8. twój, 9. moje, 10. wasze, **ćw. 19:** 1. Czyja jest ta pomarańczowa książka? Ta pomarańczowa książka jest twoja; 2. Czy jest ten niebieski kubek? Ten niebieski kubek jest jego; 3. Czyja jest ta czarna torebka? Ta czarna torebka jest jej; 4. Czyje jest to brązowe krzesło? To brązowe krzesło jest jego; 5. Czyje jest to kolorowe zdjęcie? To kolorowe zdjęcie jest nasze, **ćw. 20:** 1. f, 2. d, 3. a, 4. c, 5. e.

LEKCJA 5

ćw. 2: Francuz, Francuzka, francuski, Francja; Hiszpan, Hiszpanka, hiszpański, Hiszpania; Chińczyk, Chinka, chiński, Chiny; Niemiec, Niemka, niemiecki, Niemcy; Rosjanin, Rosjanka, rosyjski, Rosja; Japończyk, Japonka, japoński, Japonia; Portugalczyk, Portugalka, portugalski, Portugalia; Czech, Czeszka, czeski, Czechy; Wietnamczyk, Wietnamka, wietnamski, Wietnam, **ćw. 3:** Pedro jest Hiszpanem; Enrique jest Meksykaninem; Zheng jest Chińczykiem; Stuart jest Amerykaninem; Jakob jest Norwegiem; Mohammad jest Palestyńczykiem; Stefano jest Włochem; Teddy jest Kongijczykiem; Lukas jest Czechem; Darwin jest Wenezuelczykiem; Laura jest Hiszpanką; Gloria jest Meksykanką; Lin jest Chinką; Olivia jest Amerykanką; Emma jest Norweżką; Rahaf jest Palestynką; Adriana jest Włoszką; Glad jest Kongijką; Jana jest Czeszką; Carmen jest Wenezuelką, **ćw. 4:** 1. Francuzkami, 2. Francuzami, 3. Amerykankami, 4. Włochami, 5. Brazylijczykami, 6. Hiszpankami, 7. Szwedami, 8. Wietnamczykami, 9. Rosjanami, 10. Meksykanami, **ćw. 5:** 1. On jest Kongijczykiem; 2. On świetnie mówi po polsku; 3. Ona jest Kolumbijką; 4. Ona interesuje się muzyką; 5. Oni są Francuzami; 6. Uczą się polskiego, żeby pracować w Polsce; 7. One są Chinkami; 8. On interesuje się boksem i kinem; 9. On jest Niemcem; 10. Ona jest Hiszpanką; 11. On jest Polakiem; 12. Ona jest nauczycielką, **ćw. 6:** 1. wysokim i przystojnym, 2. wysportowanym, 3. sympatycznym, 4. inteligentnym, 5. pracowitym i aktywnym, 6. piękną i ambitną, 7. młodą, 8. szczupłą i ładną, 9. nową, 10. miłą, cierpliwą i mądrą, 11. sympatycznymi, 12. niskimi, 13. dobrymi, kreatywnymi i pracowitymi, **ćw. 7:** On jest wysokim i przystojnym Kongijczykiem; 2. Ona jest piękną i ambitną Kolumbijką; 3. Ona jest młodą Hiszpanką; 4. Oni są sympatycznymi Francuzami; 5. Ona jest szczupłą i ładną kobietą; 6. On jest sympatycznym chłopakiem; 7. One są niskimi Chinkami; 8. On jest pracowitym i aktywnym mężczyzną; 9. Ona jest miłą, cierpliwą i mądrą osobą; 10. Oni są dobrymi, kreatywnymi i pracowitymi studentami, **ćw. 9:** 1. miłym lekarzem, 2. utalentowanym aktorem, 3. dobrą nauczycielką, 4. uśmiechniętą sekretarką, 5. nową trenerką, 6. wysokim chłopakiem, 7. eleganckim pracownikiem, 8. szybkim kelnerem, 9. drogim dentystą, 10. ostrożnym rowerzystą, 11. chorym mężczyzną, 12. bliskimi kolegami, 13. ładnymi dziewczynami, 14. dobrymi sąsiadami, **ćw. 11:**

	Kim jest?	Jaki / Jaka jest?	Kim jest z zawodu?	Czym się interesuje?
Álvaro	On jest Hiszpanem.	On jest kreatywny i spontaniczny.	On jest z zawodu kelnerem.	On interesuje się sportem i kinem amerykańskim.
Carmen	Ona jest Meksykanką.	Ona jest utalentowana i ambitna.	Ona jest z zawodu nauczycielką.	Ona interesuje się językami obcymi i muzyką latynoską.
Andreas	On jest Niemcem.	On jest pracowity i inteligentny.	On jest z zawodu ekonomistą.	On interesuje się kuchnią azjatycką i medycyną naturalną.

ćw. 12: 1. Kto, 2. Kim, 3. aktorami, 4. To, 5. Kim, 6. kolegami, 7. to, 8. Ona, 9. Kim, 10. zawodu, 11. Kto, 12. studentami, **ćw. 13:** 1. dobrą nauczycielką, 2. przystojnym Hiszpanem, 3. leniwym mężczyzną, 4. włoskim kinem, 5. polską kulturą, 6. utalentowanym kucharzem, 7. miłą kelnerką, 8. uśmiechniętym dzieckiem, 9. inteligentną Pakistanką, 10. teatrem klasycznym, 11. dobrym kolegą, 12. przyjacielem, 13. polskim aktorem, 14. policjantem, 15. młodą Kamerunką, 16. lekarką, 17. szczupłym Nigeryjczykiem, 18. pracowitą Wietnamką, 19. moją przyjaciółką, 20. najlepszym dentystą, **ćw. 14:** 1. nerwowymi mężczyznami, 2. szybkimi samochodami, 3. pięknymi kobietami, 4. filmami romantycznymi, 5. cierpliwymi osobami, 6. kreatywnymi Rosjankami, 7. nowymi technologiami, 8. polskimi policjantami, 9. egzotycznymi podróżami, 10. zestresowanymi Anglikami, **ćw. 15:** 1. Kim, 2. Jakim, 3. Kim, 4. Jakim, 5. Jaką, 6. Czym, 7. Jakimi, 8. Kim, 9. Jakimi, 10. Kim.

LEKCJA 6

ćw. 2: 1. e, 2. h, 3. f, 4. a, 5. i, 6. c, 7. d, 8. g, **ćw. 3:** 1. oglądamy, 2. pływać, 3. spotykam się, 4. gra, 5. czyta, 6. Zwiedzamy, 7. biegamy, 8. sprząta, 9. jeść, 10. słuchać, 11. rozmawia, 12. gra, **ćw. 4:** ja gram, ty grasz, on / ona / ono gra, my gramy, wy gracie, oni / one grają, **ćw. 5:** 1. czytam, czytasz, czyta, 2. oglądam, oglądasz, ogląda, 3. słucham, słuchasz, słucha, 4. śpiewam, śpiewasz, śpiewa, 5. pomagam, pomagasz, pomaga, 6. biegamy, biegacie, biegają, 7. odpoczywamy, odpoczywacie, odpoczywają, 8. spotykamy się, spotykacie się, spotykają się, 9. pływamy, pływacie, pływają, 10. sprzątamy, sprzącacie, sprzącają, **ćw. 6:** 1. pływasz, 2. śpiewa, 3. gra, 4. grać, 5. czytacie, 6. słucham, 7. biegają, 8. spotykają się, 9. uprawiają, 10. sprząta, 11. rozmawia, 12. odpoczywają, 13. opalają się, 14. zapraszają, 15. zwiedzają, 16. odwiedzasz, 17. naprawiamy, 18. spędzają, **ćw. 7:** 1. wtorek, 2. środę, 3. czwartek, 4. piątek, 5. sobotę, 6. niedzielę, **ćw. 8:** We wtorek on zwiedza miasto. W środę on czyta książkę. W czwartek on je kanapki. W piątek on sprząta dom. W sobotę on spotyka się z kolegami. W niedzielę on odpoczywa; We wtorek oni słuchają muzyki klasycznej. W środę oni uprawiają sport. W czwartek oni pływają. W piątek oni odwiedzają znajomych. W sobotę oni grają w karty. W niedzielę oni jedzą słodycze. **ćw. 11:**

	pon.	wt.	śr.	czw.	pt.	sob.	niedz.
rano	biega w parku		wysłał mail do profesora	słucha radia i czyta gazetę			odpoczywa
przed południem	wraca do domu i je śniadanie					opala się na balkonie	odpoczywa
w południe		rozmawia z rodziną na Skypie		gra w tenisa z Arkiem	spędza czas z koleżanką		
po południu	ogląda programy edukacyjne		pływa na basenie	sprząta w domu	gra na gitarze	naprawia zepsute krzesło	je pizzę z kolegami
wieczorem		spotyka się z kolegami w restauracji	odpoczywa w domu	śpiewa karaoke w pubie		gra w szachy z Moniką	czyta informacje w Internecie

ćw. 12: 1. w tym tygodniu, 2. w wolnym czasie, 3. w pracy, 4. po pracy, 5. w wakacje, 6. w weekend, **ćw. 14:** 1. ma, 2. rozumiemy, 3. czyta, 4. sprawdzasz, 5. pytają, 6. Przepraszam, 7. kochasz, 8. słuchacie, 9. Nazywam się, 10. zaczyna, 11. wracają, 12. spotykasz się, 13. oglądają, 14. Gramy, 15. śpiewasz, 16. Uwielbiam, 17. biega, 18. pływają, 19. pomagam, 20. wysyłamy, 21. sprzącają, 22. latamy, 23. odpoczywają, 24. Umieję, 25. znasz, 26. używamy, 27. rozmawia, 28. śpiewa, 29. Zapraszamy, 30. ubieram się, **ćw. 15:** 1. Czy pan / pani ma książkę? Czy masz książkę? 2. Czy pan / pani ogląda telewizję w nocy? Czy oglądasz telewizję w nocy? 3. Czy państwo śpiewają wieczorem? Czy śpiewacie wieczorem? 4. Czy państwo uprawiają sport w weekend? Czy uprawiacie sport w weekend? 5. Czy pan / pani rozmawia na Skypie? Czy rozmawiasz na Skypie? 6. Czy państwo słuchają muzyki rano? Czy słuchacie muzyki rano? 7. Czy państwo spotykają się ze znajomymi? Czy spotykacie się ze znajomymi? 8. Czy pan / pani sprząta dom po południu? Czy sprzącasz dom po południu? 9. Czy państwo grają w piłkę nożną? Czy gracie w piłkę nożną? 10. Czy pan / pani zaprasza kolegów? Czy zapraszasz kolegów? **ćw. 16:** 1. jedzą, 2. je, 3. jecie, 4. jem, 5. jedzą, 6. wiesz, 7. wiem, 8. wiedzą, 9. wie, 10. Wiemy, **ćw. 17:** Wojtek pływa z bratem, biega w parku z przyjacielem, czyta dokumenty z Elą, uprawia sport ze Stefanem, odpoczywa po pracy z kolegą, rozmawia przez telefon z szefem, naprawia samochód z sąsiadem, sprząta dom z żoną, je obiad z rodzicami, spotyka się w pubie z przyjaciółmi, gra w tenisa z kolegami, **ćw. 20:** 1. P, 2. F, 3. P, 4. F, 5. F, 6. P, 7. F, 8. F, 9. F, 10. P.

LEKCJA 7

ćw. 2: 2. Nie, nie lubimy..., 3. Tak, on bardzo lubi..., 4. Tak, oni lubią...; *tabela:* ja lubię, ty lubisz, on / ona / ono lubi, my lubimy, wy lubicie, oni / one lubią; **ćw. 3:** 1. a, 2. d, 3. b, 4. e, 5. g, 6. c, **ćw. 5:** 1. imprezę, 2. parku, 3. teatru, 4. sklepu, 5. film, 6. kawiarni, 7. wystawę, 8. szkoły językowej, 9. obiad, 10. pubu, **ćw. 6:** ja chodzę, ty chodzisz, on / ona / ono chodzi, my chodzimy, wy chodzicie, oni / one chodzą, **ćw. 9:** 1. żeby robić zakupy, 2. żeby pić kawę, 3. żeby spacerować, 4. żeby uczyć się polskiego, 5. żeby oglądać wystawę, 6. żeby tańczyć, 7. żeby jeść obiad, 8. żeby pić piwo, **ćw. 10:** 1. Po co oni chodzą do sklepu? 2. Po co on chodzi do kawiarni? 3. Po co Mariola chodzi do parku? 4. Po co studenci chodzą do szkoły językowej? 5. Po co Jan chodzi do muzeum? 6. Po co chodzisz do klubu? 7. Po co ludzie chodzą do restauracji? 8. Po co chodzicie do pubu? **ćw. 11:** Chodzę do restauracji, żeby jeść obiad / na obiad. Chodzę do parku, żeby spacerować / na spacer. Chodzę do sklepu, żeby robić zakupy / na zakupy. Chodzę do kawiarni, żeby pić kawę / na kawę. Chodzę do szkoły językowej, żeby uczyć się polskiego / na kurs polskiego. Chodzę do pubu, żeby pić piwo / na piwo. Chodzę do muzeum, żeby oglądać wystawę / na wystawę, **ćw. 12:** 1. Oni rzadko śpią długo; 2. Studenci codziennie chodzą na zajęcia; 3. W akademiku zawsze jest głośno. / W bibliotece zawsze jest cicho; 4. Po zajęciach studenci chodzą do biblioteki; 5. Studenci w weekend mają zwykle więcej wolnego czasu; 6. Chodzą z kolegami do klubu na imprezę; 7. W klubie studenci dobrze się bawią; 8. Często w weekend oni chodzą do parku na spacer, **ćw. 13:** chodzą, robią, śpią, tańczą, nudzą się, bawią się, ćwiczą, wołają, **ćw. 14:** 1. bawię się, 2. uczy się, 3. budzi się, 4. robicie, 5. ćwiczy, 6. chodzą, 7. dzwonisz, 8. płaci, 9. kończy się, 10. lubicie, 11. łowi, 12. mówisz, 13. mówicie, 14. nudzimy się, 15. palę, 16. płacę, 17. tańczą, 18. prowadzi, 19. robią, 20. chodzisz, **ćw. 15:** 1. śpi, 2. śpisz, 3. śpią, 4. śpię, 5. Wolisz, 6. woli, 7. Wolicie, 8. woli, 9. myślą, 10. myślę, 11. myślisz, 12. myślą, 13. jeżdżę, 14. jeździsz, 15. jeździmy, 16. jeździcie, 17. Proszę, 18. Prosimy, 19. prosi, 20. proszą, **ćw. 16:** Student nigdy się nie nudzi. Rzadko śpi długo, bo codziennie uczy się i chodzi na zajęcia. W akademiku zawsze jest głośno, więc woli uczyć się w bibliotece. Po zajęciach chodzi do biblioteki. Tam czyta i robi notatki. Czasami w piątek po południu student robi zakupy lub chodzi do kina. W weekend on zwykle ma więcej wolnego czasu. Chodzi z kolegami do klubu na imprezę. W klubie tańczy, rozmawia i dobrze się bawi. Często w weekend ćwiczy na siłowni albo chodzi do parku na spacer. Zawsze robi coś interesującego, **ćw. 17:** Teresa nie musi ćwiczyć na siłowni i sprzątać w domu. Ona musi uczyć się języków obcych, płacić rachunki i chodzić na zakupy. Ola i Jan nie muszą uczyć się języków obcych, oni muszą ćwiczyć na siłowni, płacić rachunki, sprzątać w domu i chodzić na zakupy, **ćw. 20:**

	codziennie	często	rzadko	nigdy nie
uczy się angielskiego	Marek			
ćwiczy na siłowni			Mateusz	Marek
chodzi na spacer	Olga	Jadwiga		
jeździ na rowerze	Jadwiga		Olga	
chodzi do muzeum		Stefan		
prowadzi samochód			Jadwiga	Stefan
śpi cały dzień		Mateusz		
chodzi na piwo z kolegami		Mateusz	Marek	
robi zakupy		Olga	Stefan	

LEKCJA 8

ćw. 2: 1. l, 2. g, 3. j, 4. a, 5. m, 6. f, 7. d, 8. e, 9. b, 10. c, 11. i, 12. k, **ćw. 3:** Planuję, Surfuję, Telefonuję, Spaceruję, Fotografuję, Relaksujemy się, Pracujemy, Studiujemy, Rysujemy, Parkujemy, **ćw. 4:** 1. relaksuje się w parku, 2. kupuje w centrum handlowym, 3. gotuje w akademiku, 4. podróżuje w weekend, 5. telefonuje do rodziny na Skypie, 6. denerwuje się egzaminami, 7. leniuchuje po południu, 8. surfuje cały dzień po Internecie, 9. imprezuje całą noc, 10. trenuje na siłowni, **ćw. 5:** ja pracuję, ty pracujesz, on / ona / ono pracuje, my pracujemy, wy pracujecie, oni / one pracują, **ćw. 6:** 1. gotujecie / Zupę pomidorową, 2. pracują / W dużej firmie, 3. maluje / Świetnie, 4. trenujesz / Bo jestem zmęczony, 5. rysują / Po południu, 6. spacerujecie /

Czasami, 7. analizujemy / Tak, 8. potrzebuje / Ten wysoki, 9. imprezujesz / Z kolegami, 10. telefonujesz / Żeby z nim porozmawiać, **ćw. 8:** od lewej: jadą autobusem, pije wodę, pisze ćwiczenie, myje ręce, wstaje rano, idą do kina, **ćw. 9:** wstaję, wstajesz – wstawać; piję, pijesz – pić; piszę, piszesz – pisać; idę, idziesz – iść; jadę, jedziesz – jechać; myję, myjesz – myć, **ćw. 10:** 1. Biorę, 2. Wstaję, 3. Idę, 4. Myję, 5. Jadę, 6. Piszę, **ćw. 11:** pracuje w ogrodzie, idzie do kina, trenuje na siłowni, relaksuje się w domu, telefonuje do rodziny, **ćw. 12:** 1. Théo jest spokojny i tolerancyjny, a Hiroki jest męczący; 2. Théo rano bierze prysznic, je śniadanie, pije kawę i idzie na uniwersytet; 3. On pracuje w restauracji; 4. Hiroki wieczorem surfuje po Internecie, leniuchuje, telefonuje do kolegów albo trenuje boks; 5. Hiroki nigdy nie sprząta ani nie zmywa naczyń, ani nie robi prania; 6. Théo gotuje 3 razy w tygodniu; 7. Hiroki je wszystko, co jest w lodówce; 8. W weekendy Hiroki imprezuje z kolegami w klubie; 9. W ten weekend Hiroki organizuje imprezę w ich pokoju; 10. Théo planuje w weekend uczyć się do egzaminu, **ćw. 14:** 1. i, 2. bo, 3. ale, 4. ani..., ani..., 5. czy, 6. albo, **ćw. 15:** 1. malujemy, 2. rysujecie, 3. nurkuje, 4. fotografują, 5. podróżuję, 6. imprezują, 7. kupujesz, 8. gotują, 9. pracują, 10. spaceruje, 11. telefonujecie, 12. studiuje, 13. planuję, 14. mailujemy, 15. leniuchuje, 16. relaksujecie się, 17. trenują, 18. analizuje, **ćw. 16:** 1. wstaje, 2. wstajesz, 3. wstajemy, 4. wstaje, 5. myje, 6. myjecie, 7. myją, 8. Myję, 9. pijesz, 10. pijecie, 11. piją, 12. pije, 13. pisze, 14. piszecie, 15. Piszemy, 16. piszą, 17. bierzemy, 18. bierzecie, 19. biorę, 20. bierze, 21. Idę, 22. idziesz, 23. idą, 24. idziemy, 25. jadą, 26. jedzie, 27. jedzecie, 28. jadę, **ćw. 18:** 1. kawiarnia, 2. przystanek autobusowy, 3. park, 4. poczta, 5. piekarnia, 6. sklep, 7. szkoła, 8. restauracja, 9. siłownia, 10. basen.

LEKCJA 9

ćw. 2: przykładowe odpowiedzi: 1. Najpierw jem śniadanie, a potem myję zęby; 2. Najpierw wstaję, a potem biorę prysznic; 3. Najpierw jem śniadanie, a potem ubieram się; 4. Najpierw piję kawę, a potem idę na uniwersytet; 5. Najpierw robię zakupy, a potem gotuję obiad; 6. Najpierw uczę się, a potem odpoczywam; 7. Najpierw rozbieram się, a potem śpię; 8. Najpierw ćwiczę, a potem jem obiad; 9. Najpierw kąpię się, a potem idę spać; 10. Najpierw golę się, a potem ubieram się; 11. Najpierw budzę się, a potem wstaję; 12. Najpierw maluję się, a potem idę do pracy, **ćw. 5:** b. piętnasta czterdzieści pięć, c. dziesiąta siedem, d. siódma dwadzieścia pięć, e. dwudziesta trzecia trzydzieści, f. pierwsza piętnaście, g. ósma trzydzieści, h. trzynasta piętnaście, i. siedemnasta dziesięć, j. szósta pięćdziesiąt, k. czwarta cztery, l. dwudziesta druga trzydzieści dwa, m. osiemnasta pięćdziesiąt dziewięć, **ćw. 6:** 1. dziewiątej, 2. jedenastej czterdzieści pięć, 3. dwudziestej drugiej trzydzieści, 4. czternastej, 5. dwunastej dwadzieścia, 6. osiemnastej czterdzieści pięć, 7. siódmej dwadzieścia, 8. szóstej piętnaście, 9. dwudziestej trzeciej czterdzieści pięć, 10. dwudziestej pierwszej dwadzieścia, **ćw. 8:** rano: 7:10, 6:30, 9:01, 8:00, 4:44; po południu: 17:20, 14:15, 16:45, 18:50, 13:05, 15:32; wieczorem: 19:16, 21:18; w nocy: 22:20, 2:17, 1:21, 23:55, 00:00, **ćw. 9:** 21:00 – dwudziesta pierwsza / dziewiąta, 15:00 – piętnasta / trzecia, 18:00 – osiemnasta / szósta, 10:00 – dziesiąta / dziesiąta, 22:00 – dwudziesta druga / dziesiąta, 7:10 – siódma dziesięć / dziesięć po siódmej, 9:25 – dziewiąta dwadzieścia pięć / dwadzieścia pięć po dziewiątej, 17:20 – siedemnasta dwadzieścia / dwadzieścia po piątej, 22:05 – dwudziesta druga pięć / pięć po dziesiątej, 14:28 – czternasta dwadzieścia osiem / dwadzieścia osiem po drugiej, 9:30 – dziewiąta trzydzieści / wpół do dziesiątej, 5:30 – piąta trzydzieści / wpół do szóstej, 14:30 – czternasta trzydzieści / wpół do trzeciej, 20:30 – dwudziesta trzydzieści / wpół do dziewiątej, 21:30 – dwudziesta pierwsza trzydzieści / wpół do dziesiątej, 6:55 – szósta pięćdziesiąt pięć / za pięć siódma, 11:48 – jedenasta czterdzieści osiem / za dwanaście dwunasta, 13:50 – trzynasta pięćdziesiąt / za dziesięć druga, 18:35 – osiemnasta trzydzieści pięć / za dwadzieścia pięć siódma, 20:40 – dwudziesta czterdzieści / za dwadzieścia dziewiąta, **ćw. 10:** 1. 7:30; 2. 8:20; 3. 8:30; 4. 13:15; 5. 14:45; 6. 15:30; 7. 20:50; 8. 22:05; 9. 22:55, **ćw. 12:** 1. Musisz jeść zdrowe jedzenie, bo dobra dieta jest bardzo ważna dla zdrowia; 2. Musisz regularnie uprawiać sport, bo kiedy jesteś aktywny, twój organizm dobrze funkcjonuje; 3. Musisz mieć hobby, bo kiedy robisz to, co lubisz, jesteś naprawdę szczęśliwy; 4. Nie możesz się stresować, bo stres jest niezdrowy; 5. Nie możesz być zmęczony, bo nie masz wtedy motywacji do pracy i nauki; 6. Nie możesz myśleć negatywnie i szukać problemów; 7. Musisz chodzić na imprezy, do kina, do teatru, na spacer do parku; 8. Musisz uprawiać sport, jeść zdrowe jedzenie, unikać słodczy i fast foodów; 9. Możesz jeść to, co lubisz, ale musisz mieć limit; 10. Musisz dużo się uczyć, regularnie chodzić na lekcje polskiego, powtarzać nowe słowa, ćwiczyć gramatykę i dużo czytać, **ćw. 13:** musieć: ty musisz; móc: ty możesz, my możemy; chcieć: ty chcesz, my chcemy, **ćw. 15:** 1. wstaję, 2. ćwiczę, 3. biorę, 4. myję, 5. piję, 6. jem, 7. przychodzi, 8. rozmawiamy, 9. mam, 10. idę, 11. idą,

12. jest, 13. jadę, 14. wolę, 15. jest, 16. Pracuję, 17. Piszę, 18. spotykam się, 19. organizujemy, 20. analizujemy, 21. planujemy, 22. jestem, 23. spędzam, 24. mam, 25. Chcę, 26. marzę, 27. narzeka, 28. muszę, 29. spotykają, 30. mamy, 31. niszczy, 32. rujnuje, **ćw. 17:** 1. 15:10; 2. 8:55; 3. 16:30; 4. 20:20; 5. 18:35; 6. 2:00; 7. 5:30; 8. 7:10; 9. 23:00; 10. 12:30, **ćw. 20:** 1. plan, 2. imprezować, 3. języki, 4. leniwy, 5. pieniądze, 6. kupować, 7. uprawiać, 8. spać, 9. lubisz, 10. bogaty.

LEKCJA 10

ćw. 2: 1. babka, 2. syn, 3. siostra, **ćw. 3:** 1. ciotka, 2. kuzynka, 3. wuj, 4. kuzyn, **ćw. 4:** 1. teściowa, 2. zięć, 3. synowa, **ćw. 5:** 1. babcia / babka, 2. ciotka / ciocia, 3. kuzynka, 4. córka, 5. wnuczka, 6. siostra, 7. jedynaczka, 8. teściowa, 9. synowa, 10. żona, **ćw. 6:** a) trzy, b) dziesięć, c) dwanaście, d) dwadzieścia cztery, e) trzydzieści dziewięć, f) czterdzieści pięć, g) pięćdziesiąt osiem, h) sześćdziesiąt jeden, i) siedemdziesiąt trzy, j) osiemdziesiąt sześć, k) dziewięćdziesiąt siedem, l) sto, **ćw. 7:** 1. rok, 2. lata, 3. lat, 4. lat, 5. lata, 6. lat, 7. lat, 8. lata, 9. lata, 10. lata, **ćw. 10:** 1. 1942, 2. 4021, 3. 289, 4. 800, 5. 919, 6. 2100, **ćw. 11:** 1. j, 2. b, 3. a, 4. h, 5. k, 6. c, 7. e, 8. d, 9. f, 10. g, **ćw. 12:** 391 – trzysta dziewięćdziesiąt jeden, 412 – czterysta dwanaście, 528 – pięćset dwadzieścia osiem, 637 – sześćset trzydzieści siedem, 740 – siedemset czterdzieści, 854 – osiemset pięćdziesiąt cztery, 965 – dziewięćset sześćdziesiąt pięć, 1001 – tysiąc jeden, 1035 – tysiąc trzydzieści pięć, 1127 – tysiąc sto dwadzieścia siedem, 2500 – dwa tysiące pięćset, 7025 – siedem tysięcy dwadzieścia pięć, 10 472 – dziesięć tysięcy czterysta siedemdziesiąt dwa, 101 254 – sto jeden tysięcy dwieście pięćdziesiąt cztery, 100 000 – sto tysięcy, **ćw. 13:** 1. duży problem, 2. inteligentnego wuja, 3. niebieski długopis, 4. nowy zeszyt, 5. dobrego nauczyciela, 6. przystojnego męża, 7. czarną torbę, 8. dobrą żonę, 9. interesującą książkę, 10. młodą kuzynkę, 11. starą ciotkę, 12. dobrą nauczycielkę, 13. trudne zadanie, 14. inteligentne zwierzę, 15. polskie obywatelstwo, 16. długie nazwisko, 17. duże biurko, 18. duże akwarium, **ćw. 15:**

	Kto to jest dla Anny?	Jaki ma zawód?	Jak wygląda?	Jaki / Jaka jest?	Co lubi robić?
Barbara	mama	nauczycielka	Niska, szczupła i bardzo ładna	sympatyczna, pracowita	gotować
Piotr	tata	analityk	wysoki, wysportowany, przystojny	spontaniczny, energiczny i aktywny	podróżować
Agnieszka	starsza siostra	studentka	wysoka i chuda	bardzo ambitna i inteligentna	chodzić do teatru i do kina
Jaś	młodszy brat	uczeń	niski i trochę gruby	leniwy, ale utalentowany	słuchać muzyki i grać na komputerze
Adam	dziadek	już nie pracuje; kiedyś nauczyciel	niski i gruby	bardzo mądry	czytać

ćw. 16: 1. włoską, 2. pizzę, 3. pyszny, 4. sport, 5. program sportowy, 6. prawo, 7. polską, 8. muzykę i język niemiecki, 9. językowy, 10. politykę, 11. polską historię, 12. gazetę, **ćw. 17:** 1. c, 2. k, 3. b, 4. h, 5. a, 6. g, 7. f, 8. i, 9. j, 10. e, **ćw. 18:** 1. Alina, 2. 74, 3. elegancka, 4. emerytka, 5. lekarka, 6. modę, 7. dietę, 8. koleżankę, **ćw. 19: przykładowe pytania:** 1. Kto to jest dla twojej mamy? 2. Ile ma lat? 3. Jak wygląda? 4. Jaka jest? 5. Ile lat pracowała jako lekarka? 6. Co lubi robić? 7. Jaki magazyn czyta codziennie? 8. O co dba? 9. Co lubi zwiedzać? 10. Kogo zaprasza albo odwiedza raz w tygodniu? **ćw. 20:** 1. cię, 2. go, 3. ją, 4. je, 5. Mnie, 6. ciebie, 7. Jego, 8. Ją, 9. je, 10. mnie, 11. ciebie, 12. niego, 13. nią, 14. nie, 15. was, 16. ich, 17. je, 18. Nas, 19. was, 20. Ich, 21. Je, 22. nas, 23. was, 24. nich, 25. nie, **ćw. 21:** 1. rok, 2. lata, 3. lata, 4. lat, 5. lata, 6. lat, 7. lat, 8. lat, 9. lat, 10. lata, **ćw. 22:** 1. starszego brata, 2. nowoczesny komputer, 3. drogi zegarek, 4. młodszą siostrę, 5. grzeczne dziecko, 6. niebieski długopis, 7. mądrego tatę, 8. sympatycznego nauczyciela, 9. nowy samochód, 10. starego dziadka, 11. nowoczesną babcie, 12. agresywnego psa, 13. duży pokój, 14. czarnego

kota, 15. piękną mamę, **ćw. 23:** 1. Jakiego, 2. Jaka, 3. Jaki, 4. Jaki, 5. Jakie, 6. Jakiego, **ćw. 24:** 1. politykę, 2. kino, 3. mojego kolegę, 4. polską literaturę, 5. muzykę klasyczną, 6. polską historię, 7. pizzę, 8. sport, 9. wolny czas, 10. prawo, medycynę, 11. Warszawę, 12. książkę, 13. telewizję, 14. zdrowie, 15. talent językowy, **ćw. 25:** 1. was, 2. nich, 3. mnie, 4. Jego, 5. ją, 6. nas, 7. was, 8. ciebie, 9. nie, 10. nie, **ćw. 26:** 1. cię, 2. go, 3. ją, 4. je, 5. nas, 6. was, 7. ich, 8. je, **ćw. 29:** 1. przyjaciela, kolegę, nauczyciela, 2. dom, samochód, talent, telefon, 3. rodzinę, koleżankę, 4. rodzeństwo, obywatelstwo, życie, **ćw. 30:** 1. F, 2. F, 3. P, 4. F, 5 P.

LEKCJA 11

ćw. 2: 1. warzywa, 2. pieczywo, 3. owoce, 4. słodycze, 5. mięso, 6. drób, 7. nabiał, 8. alkohol, 9. napoje, 10. ryby, **ćw. 3:** -a: jajka, warzywa, masła, ciastka, -i: bułki, gruszki, figi, bagietki, ziemniaki, ogórki, wafelki, śliwki, buraki, parówki, -e: czereśnie, pomarańcze, śledzie, wiśnie, dynie, cukinie, brzoskwinie, łososie, morele, cebule, kasze, napoje, -y: banany, cytryny, chleby, kokosy, ryby, sery, ananasy, jogurty, pomidory, **ćw. 8:** 1. VI b, 2. I i, 3. VIII a, 4. IX f, 5. IV g, 6. II e, 7. VII c, 8. V h, **ćw. 9:** 1. czarną i gorzką, 2. zieloną, 3. niegazowaną, 4. zimne, 5. pomidorową, 6. ostry, 7. gotowane, 8. chudą, 9. ciemny, 10. na miękko, **ćw. 10:** 2. b, 3. d, 4. e, 5. f, 6. c, **ćw. 11:** 1. Piekielna duża, 2. Typowa duża, 3. Piekielna mała, 4. Bazyliowa średnia, 5. Wiosenna mała, 6. Polska duża, 7. Bazyliowa mała, 8. Typowa mała, 9. Wiosenna średnia, 10. Typowa średnia, **ćw. 12:** 1. f, 2. a, 3. l, 4. b, 5. c, 6. g, 7. h, 8. e, 9. i, 10. m, 11. n, 12. k, 13. o, 14. j, **ćw. 13:** 1. owoce, warzywa, 2. kielbasę, szynkę, drób, wołowinę, 3. wódkę, wino, szampana, 4. książkę, mapę, 5. mydło, pastę do zębów, szampon, krem, żel pod prysznic, 6. plaster, syrop, tabletki przeciwbólowe, maść, 7. spodnie, bluzkę, sukienkę, żakiet, 8. papierosy, słodycze, bilety, gazety, **ćw. 14:** 1. w sklepie papieżniczym, 2. w piekarni, 3. w kwiaciarni, 4. w sklepie rybnym, 5. w warzywniaku, 6. w cukierni, **ćw. 15:** 1. Który, 2. Które, 3. Które, 4. Którą, 5. Które, **ćw. 16:** 1. F, 2. F, 3. F, 4. P, 5. F, 6. F, **ćw. 17:** 1. nowego mercedesa, 2. włoski makaron, 3. hamburgera, hot-doga, 4. sok pomarańczowy, 5. papierosa, 6. tenisa, 7. badmintona, 8. ciemny chleb, 9. drogiego szampana, 10. jogurt, **ćw. 18:** 1. chudy ser, chude sery, 2. mocną kawę, mocne kawy, 3. tę gorzką czekoladę, te gorzkie czekolady, 4. surowe jajko, surowe jajka, 5. ten ciemny chleb, te ciemne chleby, 6. smaczną kolację, smaczne kolacje, 7. niegazowany napój, niegazowane napoje, 8. ten drogi produkt, te drogie produkty, 9. ten słodki owoc, te słodkie owoce, 10. zupę warzywną, zupy warzywne, 11. chudą kielbasę, chude kielbasy, 12. zdrową sałatkę, zdrowe sałatki, 13. to chude mleko, te chude mleka, 14. surową rybę, surowe ryby, 15. polskie piwo, polskie piwa, **ćw. 19:** 1. d, 2. a, 3. k, 4. c, 5. b, 6. j, 7. i, 8. g, 9. e, 10. h, **ćw. 20:** 1. złotych, groszy, 2. złote, 3. złotych, groszy, 4. złoty, groszy, 5. złote, grosze, 6. złotych, groszy, 7. złotych, 8. złoty, grosze, 9. złote, groszy, 10. złotych, groszy.

LEKCJA 12

ćw. 1: 1. noża i widelca, 2. pałeczek, 3. łyżeczki, 4. dzbanka, 5. miski, 6. szklanki, 7. filiżanki, 8. talerza, **ćw. 2:** 1. słodki, 3. kwaśna, 4. ostra, 5. twardy, 6. słona, 7. gorzka, **ćw. 3:** 1. d, 2. a, 3. e, 4. b; b. ostry, c. smaczna, d. twardy, e. miękki, f. tłuste, **ćw. 4:** 1. robię łagodny sos do makaronu pizzy; 2. Ostre przyprawy, jak chili pieprz, nie są dla mnie; 3. Kiedy jem ostre przyprawy, dobrze źle się czuję. 4. Na obiad często rzadko przygotowuję mięso; 5. ale wolę gotowane mięso niż pieczone smażone; 6. Kupuję tłuste chude mięso; 7. Codziennie piję sok warzywny owocowy; 8. Mój ulubiony to sok bananowy pomarańczowy; 9. Lubię słodką gorzką herbatę; 10. Kawa musi być słodka i ze śmietanką z mlekiem, **ćw. 5:** r. męski: 1. tego kokosowego jogurtu, 2. tego słodkiego miodu, 3. tego jabłkowego soku, 4. tego białego cukru, 5. tego łagodnego ketchupu, 6. tego tłustego majonezu, 7. tego ziołowego pieprzu, 8. tego owocowego dżemu, 9. tego żółtego sera, 10. tego czekoladowego wafelka, 11. tego karmelowego batona, 12. tego słodkiego sernika, 13. tego tłustego steka, 14. tego ostrego noża, 15. tego niebieskiego kubka, 16. tego kolorowego talerza; r. żeński: 1. tej owocowej marmolady, 2. tej białej kawy, 3. tej słodkiej herbaty, 4. tej gazowanej wody, 5. tej włoskiej pizzy, 6. tej polskiej kapusty, 7. tej surowej ryby, 8. tej warzywnej zupy, 9. tej surowej szynki, 10. tej ostrej papryki, 11. tej owocowej galaretki, 12. tej warzywnej sałatki, 13. tej zielonej fasolki, 14. tej polskiej kuchni, 15. tej zimnej coca-coli, 16. tej czerwonej cebuli; r. nijaki: 1. tego chudego mleka, 2. tego czerwonego wina, 3. tego niemieckiego wina, 4. tego ciemnego pieczywa, 5. tego słodkiego ciasta, 6. tego angielskiego śniadania, 7. tego polskiego dania, 8. tego zdrowego jedzenia, **ćw. 6:** 1. Jakiego, 2. Której, 3. Którego, 4. Jakiego, 5. Jakiej, 6. Jakiego, 7. Którego, 8. Jakiej, 9. Której, 10. Którego, **ćw. 7:**

	rodzaj męski		rodzaj żeński		rodzaj nijaki
	-a	-u	-i	-y	-a
Ania nie lubi...	kurczaka, chleba	jogurtu, ryżu	cebuli, papryki, coca-coli	sałaty, czekolady, kaszy	masła, ciasta
Frania nie lubi...	sera	czosnku, szpinaku, makaronu, soku	szynki	herbaty, kiełbasy, pizzy, kawy	mleka, pieczywa

ćw. 10: 1. ryżem, kaszą, warzywami, 2. tuńczykiem, oliwą, krewetkami, 3. serem, szynką, pieczarkami, 4. masłem, sałatą, oliwkami, 5. dżemem, marmoladą, jagodami, 6. syropem, bitą śmietaną, bakaliami, **ćw. 11:** 1. mlekiem, 2. cukrem, 3. cytryną, 4. ketchupem, 5. czekoladą, 6. sosem, **ćw. 12:** b. 2, c. 5, d. 7, e. 8, f. 6, g. 3, h. 1, i. 4, **ćw. 13:** 1. pana, 2. picia, 3. lodem, 4. wszystko, 5. oczekiwania, 6. smakuje, 7. podać, 8. deser, 9. mlekiem, 10. Czarną, 11. państwa, 12. rachunek, 13. Płatność, 14. Gotówką, 15. Reszty, **ćw. 14:** 1. nie pijesz zimnej coca-coli, 2. nie zamawiasz zdrowej sałatki, 3. nie jesz ciemnego chleba, 4. nie lubisz słodkiego dżemu, 5. nie jesz surowego mięsa, 6. nie kupujesz ostrej papryki, 7. nie pijesz czerwonego wina, 8. nie lubisz tłustej szynki, 9. nie kupujesz ciemnego pieczywa, 10. nie zamawiasz zupy pomidorowej, **ćw. 15:** 1. Ja jem frytki z ketchupem, a ty jesz frytki z majonezem; 2. Czy masz ochotę na kawę z mlekiem, czy bez mleka?; 3. Ja piję często wodę z cytryną i miętą; 4. Chcesz rybę z frytkami czy z ziemniakami?; 5. Czy lubisz jogurt z owocami?, **ćw. 16:** 1. sosu, 2. ketchupu, 3. cukru, 4. pomidora, ogórka, 5. lodu, 6. szpinaku, 7. ryżu, 8. majonezu, 9. sera, 10. chleba, **ćw. 18:** 1. Maria lubi jeść pizzę z serem, pieczarkami, oliwkami i owocami morza, ale bez tuńczyka, ananasa, pomidora i szynki; 2. Tomasz lubi jeść makaron z kurczakiem, łososiem, szpinakiem i pomidorami, ale bez sosu, jajka, sera i oliwy; 3. Janek lubi jeść pierogi z owocami, grzybami i kapustą, ale bez mięsa, białego sera, kaszy, łososia; 4. Asia lubi jeść lody z czekoladą, owocami, jogurtem, ciasteczkami i bezą, ale bez bitej śmietany, kremu, galaretki, **ćw. 19:** 1. Wolisz frytki z ketchupem czy bez ketchupu?; 2. Wolisz colę z cytryną czy bez cytryny?; 3. Wolisz zupę z makaronem czy bez makaronu?; 4. Wolisz pizzę z sosem czy bez sosu?; 5. Wolisz herbatę z cukrem czy bez cukru?; 6. Wolisz lody z bitą śmietaną czy bez bitej śmietany?; 7. Wolisz wodę z miętą czy bez mięty?; 8. Wolisz naleśniki z czekoladą czy bez czekolady?; 9. Wolisz kanapkę z masłem czy bez masła?; 10. Wolisz makaron z mięsem czy bez mięsa?

LEKCJA 13

ćw. 2: 1. a, 2. g, 3. i, 4. b, 5. d, 6. e, 7. h, 8. f, **ćw. 4:** 1. używa, 2. rezygnuje, 3. boi się, 4. uczy się, 5. Słucha, 6. brakuje, 7. próbuje, 8. nienawidzi, **ćw. 6:**

-∅	-ów	-i	-y
oliwek , frytek, truskawek, ciastek, jajek, ryb, warzyw, pieczarek, jagód, fig, marchewek, bułek, jabłek, zup	ziemniaków , owoców, chipsów, orzechów, hamburgerów, pączków, grzybów, bananów, ogórków, lodów, brokułów, pomidorów, naleśników, owoców morza, herbatników	łososi , wiśni, daktyli, śledzi, kartofli	pomarańczy , dorszy, słodyczy

ćw. 7: 1. tych słodkich owoców, 2. tych dojrzałych bananów, 3. tych zielonych ogórków, 4. tych żółtych pomidorów, 5. tych gorzkich grejpfrutów, 6. tych polskich grzybów, 7. tych lodów czekoladowych, 8. tych mentolowych papierosów, 9. tych gazowanych napojów / napoi, 10. tych pieczonych ziemniaków, **ćw. 8:** 1. Jakich, 2. Których, 3. Których, 4. Jakich, 5. Jakich, **ćw. 9:** b – 5. Detoks sokowy, c – 2. Dieta dla sportowca, d – 3. Dieta wegetariańska, e – 1. Dieta odchudzająca, **ćw. 10:** 1. białka i węglowodanów, 2. drobiu, ryb, owoców morza, 3. witamin, 4. zamiast makaronu i sera, 5. z sezonowych owoców i warzyw, 6. produktów z glutenem i laktozą, 7. oryginalnej, ciekawej diety, 8. efektywnej diety, 9. mięsnych potraw, 10. z kalorycznego jedzenia, **ćw. 11:** 1. nie lubisz kwaśnych wiśni, 2. nie jesz smażonych dorszy, 3. nie gotujesz polskich ziemniaków, 4. nie kupujesz dojrzałych bananów, 5. nie pijesz gazowanych napoi / napojów, 6. nie palisz mentolowych papierosów, 7. nie zamawiasz tłustych kotletów, 8. nie jesz zielonych ogórków, 9. nie lubisz polskich grzybów,

10. nie kupujesz lodów czekoladowych, **ćw. 12:** 1. gruszek, 2. śliwek, 3. jabłek, 4. bananów, 5. ananasów, 6. kokosów, 7. czereśni, 8. wiśni, 9. ogórków, 10. pomidorów, 11. buraków, 12. marchewek, 13. batonów, 14. cukierków, 15. tortów, 16. pączków, 17. naleśników, 18. Hamburgerów, 19. hot-dogów, 20. kurczaków, 21. wieprzowiny, 22. baraniny, **ćw. 14:** 1. główki, 2. sałaty, 3. pomidorów, 4. koktajlowych, 5. oliwek, 6. papryki, 7. czerwonej, 8. musztardy, 9. czosnku, 10. oliwy, 11. miski, **ćw. 15:** 1. ziemniaki -, 2. buraki +, 3. ogórki +, 4. pomidory -, 5. jajka -, 6. frytki -, 7. ryby +, 8. truskawki -, 9. banany -, 10. owoce morza +, **ćw. 18:** 1. z ogórków, 2. z grzybów, 3. z pieczarek, 4. z jarzyn (warzyw), 5. z ziemniaków, 6. z ryb, 7. z pomarańczy, 8. z warzyw, 9. z truskawek, 10. z cytryn, 11. z jabłek.

LEKCJA 14

ćw. 1: 1. tabliczka, 2. karton, 3. kawałek, 4. paczka, 5. puszka, 6. pudełko, 7. słoik, 8. kostka, 9. kawałek, 10. słoik, 11. butelka, 12. paczka / kostka, 13. paczka, 14. paczka / pudełko, 15. puszka, 16. kawałek, **ćw. 3:** 1. wody mineralnej, 2. mleka, 3. ogórków konserwowych, 4. kukurydzy, 5. żółtego sera, 6. masła, 7. gorzkiej czekolady, 8. szynki, 9. chleba, **ćw. 4:** 1. chipsów, 2. jedno, 3. słoik, 4. konserwowych, 5. truskawkowego, 6. jeden, 7. kilogramy, 8. pięć, **ćw. 5:** 1. kilogram, 2. kilogramy, 3. słoiki, 4. litry, 5. tabliczki, 6. paczek, 7. puszek, 8. kawałków, 9. kostek, 10. plasterków, 11. puszek, 12. kawałki, 13. słoików, 14. gramów, 15. gramów, **ćw. 6:**

0. W sobotę dwunastego września Marta ma urodziny.

...7... Nakrywa stół. Kładzie obrus, a na nim stawia talerze i szklanki.

...4... zapiekanekę makaronową i sałatkę z tuńczykiem.

...5... Marta piecze też ciasto.

...2... Wiesz balony i napis „Urodziny”.

...8... Obok są noże i widelce. Wszystko gotowe.

...6... Ma od babci świetny przepis na jabłecznik.

...1... Kończy dwadzieścia sześć lat. Od rana sprząta mieszkanie i dekoruje je.

...9... Marta patrzy na zegarek

...3... Gotuje smaczne jedzenie. Przygotowuje kurczaka z warzywami,

...10... i czeka na gości.

ćw. 8: 1. Którego, 2. Który, 3. Który, 4. Którego, 5. Który, 6. Którego, 7. Który, 8. Którego, 9. Który, 10. Którego,

ćw. 9: 1. Piotr ma urodziny trzeciego stycznia; 2. Sandra ma urodziny czternastego czerwca; 3. Stefan ma urodziny piątego października; 4. Witek ma urodziny dwudziestego dziewiątego września; 5. Ola ma urodziny trzydziestego pierwszego marca, **ćw. 10:**

	Kiedy?	Którego?	O której?	Gdzie?
Maja	w sobotę	dwudziestego pierwszego sierpnia	o osiemnastej	w pizzerii „U chudego”
Andrzej	w sobotę	dziewiętnastego września	o dziewiętnastej	w jego domu
Ludwik	w niedzielę	czwartego października	o dwudziestej	w klubie na Piotrkowskiej
Ania	w najbliższy czwartek	trzynastego czerwca	o siedemnastej	w restauracji „Kukielka”
Piotr	w piątek	trzeciego lipca	o piętnastej	w klubie bilardowym

ćw. 11: 1. e, 2. d, 3. a, 4. c, **ćw. 12:** 1. języków obcych, 2. zespołu Dwa plus dwa, 3. słowników, 4. komputera, tabletu i telefonu, 5. do słuchania muzyki i do nauki, 6. podczas treningów, 7. takich gadżetów, **ćw. 14:** 1. cię, 2. go, 3. go, 4. jej, 5. Mnie, 6. ciebie, 7. Jej, 8. jego, 9. jego, 10. mnie, 11. ciebie, 12. niego, 13. niego, 14. niej, 15. was, 16. ich, 17. ich, 18. Nas, 19. was, 20. Ich, 21. ich, 22. nas, 23. was, 24. nich, 25. nich, **ćw. 15:** 1. a, 2. e, 3. f, 4. d, 5. c, **ćw. 16:** 1. b, 2. e, 3. a, 4. c, 5. g, 6. d, **ćw. 17:** 1. pudełka, 2. słoiki, 3. puszek, 4. paczek, 5. plasterków, **ćw. 18:** 1. jedno, 2. jedną, 3. dwie, 4. dwa, 5. pięć, **ćw. 19:** 1. kładziesz, 2. piecze, 3. Przygotowuję, 4. piekę, 5. Przygotowujecie, 6. Kładę, 7. pieką, 8. przygotowuje, 9. kładą, 10. Pieczecie, **ćw. 20:** 1. e, 2. a, 3. c, 4. b, 5. f, **ćw. 21:** 1. czternastego lutego, 2. szesnastego lipca, 3. dziesiątego stycznia, 4. dwudziestego

trzeciego września, 5. dwudziestego piątego grudnia, 6. pierwszego czerwca, **ćw. 22:** 1. czwartego piątego, 2. osiemdziesiątego dziewięćdziesiątego, 3. dziewiątego dziesiątego, 4. dwudziestego drugiego, 5. dziewięćdziesiątego dziewięćdziesiątego pierwszego, **ćw. 23:** 1. szczęścia, 2. powodzenia, 3. spełnienia, 4. wszystkiego najlepszego, 5. Wszystkiego dobrego, 6. Szczęśliwego Nowego Roku, 7. Miłego weekendu, 8. Miłego dnia, 9. pieniędzy, 10. udanego urlopu, pięknej pogody, **ćw. 24:** 1. ciebie, 2. mnie, 3. was, 4. was, 5. nas, 6. go, 7. go, 8. go, 9. jego, 10. niego, 11. jej, 12. jej, 13. jej, 14. jej, 15. niej, 16. ich, 17. ich, 18. ich, 19. ich, 20. nich.

LEKCJA 15

ćw. 2: uczyłem się / uczyłam się, gotowałem / gotowałam, mieszkałem / mieszkałam, oglądałem / oglądałam, czytałem / czytałam, lubiłem / lubiłam, chodziłem / chodziłam, szukałem / szukałam, pisałem / pisałam, powtarzałem / powtarzałam, tańczyłem / tańczyłam, surfowałem / surfowałam, odpoczywałem / odpoczywałam, piłem / piłam, notowałem / notowałam, słuchałem / słuchałam, płaciłem / płaciłam, spotykałem się / spotykałam się, rozmawiałem / rozmawiałam, kupowałem / kupowałam, sprzątałem / sprzątałam, jeździłem / jeździłam, imprezowałem / imprezowałam, spałem / spałam, dzwoniłem / dzwoniłam, spacerowałem / spacerowałam, myłem / myłam, brałem / brałam, byłem / byłam, **ćw. 4:** 1. piłem, 2. robiliśmy, 3. szedłem, 4. gotowałyście, 5. byli, 6. rozumiały, 7. miałem, 8. czytałeś, 9. biegąco, 10. mogłyśmy, 11. spali, 12. mieszkaliście, 13. kupowali, 14. lubiła, **ćw. 5:** *Co robiliście kiedyś?:* spędzaliśmy sporo czasu poza domem, spotykaliśmy się ze znajomymi w każdy weekend, spaliśmy spokojnie przez całą noc, jedliśmy w restauracji i rzadko gotowaliśmy, nic nie planowaliśmy, robiliśmy wszystko spontanicznie, wydawaliśmy pieniądze na przyjemności, np. gadzety, kino, drogie kosmetyki, jeździliśmy małym samochodem i robiliśmy małe zakupy, mieliśmy dużo wolnego czasu i czasami nudziliśmy się; *Co robimy teraz?:* siedzimy w domu i każdą wolną chwilę spędzamy z Maciusiem, wcale nie śpimy, bo Maciuś budzi się w nocy bardzo często, jemy tylko w domu i mój mąż codziennie gotuje, wszystko dokładnie planujemy, musimy oszczędzać, bo Maciuś potrzebuje wielu rzeczy, jeździmy dużym samochodem i regularnie robimy duże zakupy, ciągle jesteśmy zajęci i nigdy się nie nudzimy, **ćw. 6:** Kiedyś oni dużo podróżowali, spędzali sporo czasu poza domem, spotykali się ze znajomymi w każdy weekend. Kiedyś spali spokojnie przez całą noc. Kiedyś jedli w restauracji i rzadko gotowali. Kiedyś nic nie planowali, robili wszystko spontanicznie. Kiedyś wydawali pieniądze na przyjemności, np. gadzety, kino, drogie kosmetyki. Kiedyś jeździli małym samochodem i robili małe zakupy. Kiedyś mieli dużo wolnego czasu i czasami nudzili się, **ćw. 7:** 1. lepiło, 2. jeździło, 3. spacerowało, 4. oglądało, 5. chodziło, 6. uczyło się, 7. pływało, 8. jadło, 9. zbierało, 10. śpiewało, 11. bawiło się, 12. pisało, **ćw. 8:** 1. biegała, 2. mieszkaliśmy, 3. zamawiała, 4. byłeś, 5. opalały się, 6. spałaś, 7. była, 8. gotował, 9. podobał, 10. robiła, 11. chorowało, 12. podróżowali, 13. spędzaliście, 14. tańczyłyście, 15. kupowałam, 16. rozmawiali, 17. paliliśmy, 18. szukałem, 19. czekał, 20. bawiły się, **ćw. 9:** 1. miałam, 2. chcieliśmy, 3. wiedział, 4. wolałem, 5. rozumieci, 6. widziałaś, 7. myśleliście, 8. umiała, 9. leżały, 10. musiały, **ćw. 10:** 1. szliśmy, 2. szedłeś, 3. szli, 4. szedłeś, 5. szliśmy, 6. szłyście, 7. szłam, 8. szliście, 9. szła, 10. szedł, **ćw. 11:** 1. jadłam, 2. jadłeś, 3. jedliście, 4. jadłyście, 5. jadło, 6. jadła, 7. jedliśmy, 8. jedli, 9. jadły, 10. jadłaś, **ćw. 12:** 1. mogłeś, 2. mogłam, 3. mogłyśmy, 4. mogliście, 5. mogli, 6. mógł, 7. mogła, 8. mogliśmy, 9. mogłaś, 10. mogli, **ćw. 13:** 1. Wczoraj surfowałem / surfowałam po internecie; 2. Ona codziennie chodziła na basen; 3. Jak długo czekaliście / czekałyście na profesora?; 4. Grałeś / Grałaś dzisiaj w tenisa?; 5. Gdzie byliście / byłyście?; 6. Dlaczego nic nie mówiłeś / mówiłaś?; 7. Moja siostra oglądała nowy samochód; 8. Byłam chora; 9. Dzieci gotowały razem z mamą; 10. Studenci pili piwo w weekend; 11. On nie sprzątał mieszkania regularnie; 12. Czy oni robili dużo hałasu?; 13. Stefan i Ania organizowali imprezę; 14. Ania i Jola pracowały w tej firmie; 15. Koledzy uczyli się do egzaminu; 16. Mieliśmy / Miałyśmy dużo czasu; 17. Moje śniadanie było bardzo małe; 18. To był cudowny dzień!; 19. Zwykle spotykaliście się / spotykałyście się w tym barze; 20. Mój ojciec wstawał o 6:00; 21. O której brałeś / brałaś prysznic?; 22. Co on jadł na śniadanie?; 23. Szliśmy / Szłyśmy do kina; 24. Mogłeś / Mogłaś iść ze mną, jeśli chciałeś / chciałaś; 25. Oni nie wiedzieli, co robili, **ćw. 14:** 1. W marcu rodzice planowali wakacje; 2. W kwietniu Paulina była chora; 3. W czerwcu oni dużo pracowali; 4. W lipcu szliśmy na imprezę; 5. We wrześniu wracałeś / wracałaś do Włoch; 6. W październiku Piotr zaczynał nową pracę; 7. W listopadzie nie jedliście / jadłyście mięsa; 8. W grudniu one kupowały prezenty, **ćw. 15:** 1. b, 2. c, 3. b, 4. a, 5. b, 6. c, 7. c, 8. b, 9. b, 10. c, 11. b, 12. c, **ćw. 16:** 1. zeszły, 2. maja, 3. zeszłą, 4. tygodnie, 5. sierpniu, 6. zeszłym, 7. listopada, 8. zeszłym, 9. Wrzesień, 10. miesięcy, 11. lata, 12. lutym.

LEKCJA 16

ćw. 2:

czasownik niedokonany	czasownik dokonany
czytać	przeczytać
uczyć się	nauczyć się
myć się	umyć się
rozumieć	zrozumieć
pić	wypić
jeść	zjeść
robić	zrobić
pisać	napisać
prosić	poprosić
szukać	poszukać
gotować	ugotować
kończyć	skończyć
sprzątać	posprzątać
jechać	pojechać
dzwonić	zadzwonić
pytać	zapytać
budzić się	obudzić się
płacić	zapłacić

czasownik niedokonany	czasownik dokonany
wstawać	wstać
zamykać	zamknąć
kupować	kupić
iść	pójść
pomagać	pomóc
dawać	dać
otwierać	otworzyć
spotykać się	spotkać się
przygotowywać	przygotować
zapraszać	zaprosić
powtarzać	powtórzyć
wracać	wrócić
zaczynać	zacząć

czasownik niedokonany	czasownik dokonany
brać	wziąć
mówić	powiedzieć
oglądać	obejrzeć
widzieć	zobaczyć
kłaść	położyć
znajdować	znaleźć

ćw. 3: *dokonane:* obejrzeć, napisać, pojechać, pomóc, zjeść, zaprosić, zamknąć, poszukać, otworzyć, dać, wziąć, **ćw. 4:** *kiedy?:* w zeszłym roku, w zeszłym tygodniu, w zeszłym miesiącu, 2 lata temu, 3 tygodnie temu, 2 dni temu, wczoraj, przedwczoraj, w zeszły poniedziałek, w lutym, w kwietniu; *jak często?:* rzadko, 2 razy w tygodniu, czasami, nigdy, raz w miesiącu, co tydzień; *jak długo?:* cały wieczór, 2 godziny, przez kilka lat, przez 10 minut, całą noc, cały dzień, moment, **ćw. 5:** 1. raz w tygodniu, 2. co miesiąc, 3. trzy dni temu, 4. całą noc, 5. przez pół roku, 6. regularnie, 7. cały wieczór, 8. w zeszłym tygodniu, 9. przez kilka lat, 10. późnym wieczorem, 11. dwa lata temu, 12. przedwczoraj, 13. dwie godziny, 14. dwa razy dziennie, **ćw. 6:** 1. F, 2. F, 3. F, 4. P, 5. F, 6. P, 7. F, 8. F, 9. F, 10. F, **ćw. 7:** *niedokonane:* mogli, był, czekali, jedliśmy, rozmawialiśmy, piliśmy, oglądaliśmy, sprzątaliśmy; *dokonane:* zrobiliśmy, zorganizowaliśmy, zaprosiła, wyjechała, złamała, zaczęliśmy, zrobiłam, posprzątała, udekorował, kupił, ugotowała, zadzwoniła, zaprosiła, zgodziła się, powiedziała, upiekła, przyszli, wróciła, weszli, zaśpiewali, złożyli, dali, powiedziała, stwierdziła, wyszli, pojechali, poszli, poszliśmy, **ćw. 8:** 1. wzięli, 2. zdjęły, 3. wyjęłaś, 4. zamknęliśmy, 5. zaczął, 6. zamknąłem, 7. wzięli, 8. zamknął, 9. zajęła, 10. zaczęliśmy, **ćw. 9:** 1. poszły, 2. wyszli, 3. przyszedłeś, 4. weszło, 5. poszła, 6. wyszedł, 7. poszedłem, 8. poszłaś, 9. wyszliśmy, 10. przyszły, 11. weszli, 12. przyszliśmy, **ćw. 10:** 1. uczyliście się, 2. spotkałam, 3. zaczął się, 4. czytał, 5. przyszedł, 6. jadły, 7. gotowaliśmy, poszliśmy, 8. sprzątała, 9. czekaliśmy, 10. organizował, **ćw. 11:** 1. zrobił, 2. wracali, 3. posprzątałiście, 4. zjadłam, 5. pisała, 6. nauczyli się, 7. szukała, 8. Wypiliśmy, 9. znalazłem, 10. przyszedłeś, 11. powtarzałam, 12. Zamknąłem, 13. zjadła, 14. Gotowaliśmy, **ćw. 12:** 1. pił, oglądał, 2. zapraszaliśmy, 3. zrobiłaś, 4. zjadły, 5. pisałyście, 6. wracali, 7. obudziłeś się, 8. zapłaciła, 9. zaczął się, 10. mówiłem, 11. pisali, słuchali, 12. dzwoniłam, 13. naprawiłeś, 14. zrobili, 15. czekałyście, 16. planowaliśmy, 17. kupiłaś, 18. rozumiały, 19. zaczęło się, 20. jadła, **ćw. 13:** *tekst a:* 1. gotował, 2. poszedł, 3. zobaczył, 4. oglądał, 5. zdecydował, 6. ugotował, 7. zaprosił, 8. wybierał; *tekst b:* 1. poszła, 2. uczyła się, 3. był, 4. biegał, 5. obserwował, 6. brał, 7. wracali,

8. spotkała, 9. rozmawiali, 10. zaczął; *tekst c*: 1. planowali, 2. zdecydowali, 3. wybrali, 4. zarezerwowali, 5. kupili, 6. zrobili, 7. spakowała, 8. sprawdził, 9. wynajął, 10. było, **ćw. 15**:

7	pojechała do pracy	5	spakowała dokumenty	3	ubrała się
12	poszła do szefa	16	zrobiła kolację	14	poszła na siłownię
4	zjadła śniadanie	0	wstała o 6:00	9	włączyła komputer
15	wróciła do domu	11	poszła do sali konferencyjnej	1	wzięła prysznic
2	umyła zęby	17	poszła spać	6	poszła na przystanek
10	sprawdziła pocztę	8	przywitała się z kolegami	13	skończyła pracę

LEKCJA 17

ćw. 2: 1. Weterynarz, 2. Mechanik, 3. Profesor, 4. Sprzedawca, 5. Aktor, 6. Urzędnik, 7. Nauczyciel, 8. Kucharz, 9. Dentysta, 10. Listonosz, **ćw. 3:** 1. restauracji, rachunek, 2. włosy, 3. firmie, dokumenty, 4. telewizji, 5. taksówki, 6. mieszka, **ćw. 4:** od lewej: 2, 0, 4, 1, 5, 3, **ćw. 5:**

	Co oni robią?	Dlaczego to nie jest praca dla Leszka?
1. Lekarze	Lekarze pomagają ludziom.	Leszek nie chce długo studiować i nie chce mieć trudnej pracy.
2. Biolodzy	Pracują w laboratorium i robią ciekawe eksperymenty.	Leszek nie lubi biologii.
3. Architekci	Projektują budynki i dużo zarabiają.	Leszek nie umie rysować.
4. Nauczyciele	Pracują w szkole i mają stabilną pracę.	Leszek nie lubi dzieci i nie jest cierpliwy.
5. Tłumacze	Tłumaczą książki i dokumenty.	Leszek ma problemy z angielskim i nie lubi uczyć się gramatyki.
6. Sportowcy	Jeżdżą na igrzyska olimpijskie i wygrywają nagrody.	Leszek nie jest wysportowany.
7. Informatycy	Piszą programy komputerowe, pracują na komputerze i wiedzą wszystko o nowych technologiach.	Leszek lubi komputery, ale to czasochłonna praca.
8. Listonosze	Mają łatwą pracę, przynoszą listy i paczki, ale muszą dużo chodzić.	Leszek jest leniwy i nie lubi chodzić.
9. Fryzjerzy	Robią nowe fryzury, ale muszą mieć talent.	Leszek nie ma talentu.
10. Kierowcy	Jeżdżą samochodem i dużo podróżują, ale rzadko są w domu.	Leszek nie lubi spędzać dużo czasu poza domem.
11. Fotografowie	Robią zdjęcia, dobrze zarabiają.	Leszek nie umie robić dobrych zdjęć.
12. Artyści	Grają w filmach, w teatrze, grają na gitarze, śpiewają, tańczą.	Leszek wie, że trudno jest zrobić karierę i nie chce się męczyć.

ćw. 6 i 7: lekarz – lekarze, weterynarze, dziennikarze, taksówkarze, pisarze; biolog – biolodzy, chirurdzy; architekt – architekci, policjanci, piloci; nauczyciel – nauczyciele, modele; tłumacz – tłumacze, biegacze; sportowiec – sportowcy, naukowcy; informatyk – informatycy, politycy, urzędnicy, rolnicy, mechanicy, strażacy; listonosz – listonosze, wolontariusze; fryzjer – fryzjerzy, kelnerzy, aktorzy, profesorzy; kierowca – kierowcy, sprzedawcy; artysta – artyści, dentyści; fotograf – fotografowie, profesorowie, **ćw. 8:** 1. studenci, 2. profesorowie / profesorzy, 3. pisarze, 4. tancerze, 5. synowie, 6. dyrektorzy, 7. chłopcy, 8. turyści, 9. cudzoziemcy, 10. aktorzy, 11. specjaliści, 12. bracia, 13. przyjaciele, 14. dziadkowie, 15. współlokatorzy, 16. ludzie, 17. panowie, 18. Amerykanie, 19. pacjenci, 20. mężowie, 21. klienci, 22. łodzenie, 23. emeryci, 24. taksówkarze, 25. mężczyźni, 26. biznesmeni, 27. piosenkarze, 28. Francuzi, 29. muzycy, 30. ojcowie, 31. koledzy, 32. goście, **ćw. 9:** 1. uczą, 2. chodzą, 3. lubią, 4. robią, 5. wiedzą, 6. mówią, 7. śpią, 8. tańczą, 9. idą, 10. jedzą, 11. muszą, 12. jadą, 13. są, 14. chcą, **ćw. 10:** 1. Moi, 2. Nasi, 3. Nasi, 4. ci, 5. Moi, 6. Tamci,

7. nasi, 8. ci, **ćw. 11:** *liczba mnoga:* koledzy, sąsiedzi, tancerze, fryzjerzy, kierowcy, biznesmeni, mężczyźni, chirurdzy, sportowcy, dentyści, studenci, profesorowie, dyrektorzy, kuzyni, ojcowie, przyjaciele, bracia, **ćw. 12:** 1. kierowcy jeżdżą, 2. studenci piszą, 3. ci mężczyźni pracują, 4. moi koledzy nie mają, 5. nauczyciele tłumaczą, 6. wegetarianie nie jedzą, 7. ci dentyści zarabiają, 8. tamci pracownicy są, 9. emeryci nie pracują, 10. lekarze leczą, 11. moi sąsiedzi organizują, 12. biolodzy robią, 13. ci fryzjerzy ścinają, 14. tamci panowie kupują, 15. naukowcy badają, 16. cudzoziemcy uczą się, 17. moi bracia jadą, 18. ci ludzie nie wiedzą, 19. tamci chłopcy grają, 20. nasi synowie odrabiają, **ćw. 13:** moi synowie, nasi bracia, ci Amerykanie, ci dziennikarze, moi nauczyciele, nasi sąsiedzi, ci ludzie, twoi dziadkowie, wasi ojcowie, ci chłopcy, ci artyści, moi koledzy, nasi dyrektorzy, twoi fryzjerzy, wasi mechanicy, ci sprzedawcy, moi wujkowie, twoi współlokatorzy, ci kurierzy, nasi profesorowie / profesorzy, moi lekarze, ci weterynarze, ci rolnicy, **ćw. 14:** (+) dobrze płatna, satysfakcjonująca, kreatywna, odpowiedzialna, legalna, przyszłościowa, ciekawa, łatwa, ważna, stabilna; (-) stresująca, monotonna, trudna, źle płatna, czasochłonna, nudna, nielegalna, niebezpieczna, **ćw. 16:** *zalety:* pracownicy nie stoją w korkach, więc oszczędzają dużo czasu; nie muszą codziennie elegancko się ubierać, mogą pracować w wygodnych ubraniach; nie tracą pieniędzy na lunch albo obiad, bo gotują w domu; w trakcie przerwy mogą iść na spacer z psem; nie muszą jechać w długą podróż służbową, bo mogą łączyć się przez internet z całym światem; *wady:* pracownicy muszą mieć dużo samodyscypliny; dzieci mogą przeszkadzać w pracy; kiedy ludzie mają nieograniczony czas pracy, mogą pracować dłużej niż normalnie; pracownicy nie mają kontaktu z kolegami z pracy i cały czas siedzą w domu, to ma negatywny wpływ na ich psychikę, **ćw. 17:** 1. PRAWDA, 2. FAŁSZ, bo mechanicy naprawiają samochody, a kelnerzy podają dania w restauracji i dostają napiwki, 3. FAŁSZ, bo lekarze pracują w szpitalu i pomagają ludziom, a dziennikarze pracują w radiu, telewizji lub w gazecie, 4. FAŁSZ, bo sprzedawcy sprzedają w sklepie, a nauczyciele uczą w szkole, 5. PRAWDA, 6. FAŁSZ, bo policjanci kontrolują kierowców i pilnują porządku na ulicach, a kelnerzy podają dania w restauracji i dostają napiwki, 7. FAŁSZ, bo urzędnicy pracują w urzędzie i kontrolują dokumenty, a informatycy piszą programy komputerowe, 8. PRAWDA, 9. FAŁSZ, bo nauczyciele pracują w szkole i uczą dzieci, a sprzedawcy sprzedają w sklepie, 10. FAŁSZ, bo informatycy piszą programy komputerowe, a fryzjerzy ścinają włosy i robią nowe fryzury, 11. PRAWDA, 12. PRAWDA.

LEKCJA 18

ćw. 2: 1. ambitny, 2. pomocny, 3. wymagający, 4. naiwny, 5. odpowiedzialny, 6. gościnny, 7. cierpliwy, 8. towarzyski, 9. szczery, 10. utalentowany, **ćw. 3:** *Małgosia jest:* **cierpliwa**, pracowita, ambitna, zdolna, małomówna, zamknięta w sobie, oszczędna, dobrze zorganizowana, punktualna, **ćw. 5:** 1. F, 2. P, 3. F, 4. F, 5. P, 6. F, 7. F, 8. P, 9. F, 10. F, **ćw. 6:** 1. ambitni, 2. hałaśliwi, 3. towarzyscy, 4. rodzinni, 5. eleganccy, 6. mili, 7. nudni, 8. spontaniczni, 9. sympatyczni, 10. gościnni, 11. optymistyczni, 12. energiczni, 13. szczerzy, 14. dumni, 15. zamknięci w sobie, 16. emocjonalni, 17. romantyczni, 18. wrażliwi, 19. otwarci, 20. uczciwi, 21. dobrze zorganizowani, 22. leniwi, 23. pewni siebie, 24. punktualni, **ćw. 7:** *-ty > -ci:* **pracowici**, zamknięci w sobie, otwarci; *-ki > -cy:* towarzyscy, eleganccy; *-ny > -ni:* ambitni, rodzinni, nudni, spontaniczni, sympatyczni, gościnni, optymistyczni, energiczni, dumni, emocjonalni, romantyczni, dobrze zorganizowani, pewni siebie, punktualni; *-wy > -wi:* hałaśliwi, wrażliwi, uczciwi, leniwi; *-ry > -rzy:* szczerzy; *-ty > -li:* mili, **ćw. 8:** 1. głupi, 2. energiczni, 3. ambitni, 4. oszczędni, 5. nerwowi, 6. weseli, 7. towarzyscy, 8. leniwi, 9. niezdecydowani, 10. aroganccy, **ćw. 10:** 1. otwarci, 2. punktualni, 3. weseli, 4. pracowici, 5. głupi, 6. nieśmiali, 7. aroganccy, 8. naiwni, 9. szczerzy, 10. odważni, 11. gościnni, 12. towarzyscy, 13. wymagający, 14. mądrzy, 15. oszczędni, 16. grubi, 17. zmęczeni, 18. chudzi, 19. zestresowani, 20. szczupli, **ćw. 11:** 1. wymagający nauczyciele zadają, 2. aroganccy kelnerzy serwują, 3. wysocy policjanci stoją, 4. młodzi listonosze przynoszą, 5. ambitni ludzie uczą się, 6. doświadczeni weterynarze leczą, 7. pomocni urzędnicy wysyłają, 8. bogaci biznesmeni inwestują, 9. popularni profesorowie / profesorzy prowadzą, 10. najlepsi dentyści zarabiają, 11. mili mechanicy naprawiają, 12. ostrożni kierowcy jadą, 13. pewni siebie sportowcy wygrywają, 14. starsi wujkowie opowiadają, **ćw. 12:** 1. Ci lekarze są odpowiedzialni i pomocni; 2. Moi nauczyciele są weseli i sympatyczni; 3. Tamci studenci są pewni siebie i szczerzy; 4. Twoi sąsiedzi są gadatliwi i starzy; 5. Nasi fryzjerzy są utalentowani i kreatywni; 6. Ci artyści są wysocy i szczupli; 7. Wasi dentyści są aroganccy i małomówni; 8. Tamci aktorzy są najlepsi i najbogatsi; 9. Ci dziennikarze są uroczy i młodzi; 10. Wszyscy mężczyźni są romantyczni i uprzejmi, **ćw. 13:** *poprawne zdania:* 1. Jakie są twoje koleżanki?; 2. Ludzie, którzy dostali nagrodę, byli szczęśliwi; 3. Ci nauczyciele są sympatyczni; 4. Czy synowie grają w piłkę?; 5. Którzy studenci dostali stypendium?;

6. Czy twoi bracia mieszkają w Łodzi?; 7. Które dziewczyny poszły na zakupy?; 8. Te dzieci bawią się z psem; 9. Nasze rowery są zepsute; 10. Moi sąsiedzi ciągle hałasują; 11. Wszyscy kierowcy powinni być ostrożni; 12. Czyje dzieci biegają po parku?; 13. Osoby, które uczą się polskiego, są ambitne; 14. Jacy są twoi rodzice?; 15. Czy wasi koledzy poszli na imprezę?; 16. Wszystkie kobiety lubią zakupy, **ćw. 15:**

	nauczyciele	lekarze	strażacy	kurierzy
1. niepunctualni		X		
2. kompetentni		X		
3. obojętni		X		
4. cierpliwi	X			
5. wymagający	X			
6. odpowiedzialni			X	X
7. odważni			X	
8. dobrze zorganizowani				X
9. pomocni	X		X	
10. mądrzy	X	X		
11. szybcy			X	X
12. sympatyczni				X

LEKCJA 19

ćw. 2: 1. a, 2. f, 3. c, 4. i, 5. b, 6. h, 7. d, 8. g, **ćw. 3:**

	codziennie	często	rzadko	nigdy nie
1. chodzi na trening?	X			
2. chodzi na obiad?		X		
3. chodzi na film?			X	
4. chodzi na mecz?		X		
5. chodzi na dyskotekę?				X

ćw. 4: 1. Do teatru, 2. Do muzeum, 3. Do banku, 4. Do restauracji, 5. Do szpitala, 6. Do hotelu, 7. Do sklepu, 8. Do więzienia, 9. Do apteki, 10. Do biblioteki, 11. Do kościoła, 12. Do kina, **ćw. 5:** 1. do, na, 2. do, na, 3. na, do, 4. na, do, 5. do, 6. na, do, 7. na, do, 8. na, do, 9. do, na, 10. na, do, **ćw. 6:** 1. idziesz, 2. idziemy, 3. chodzą, 4. idą, 5. idę, 6. chodźcie, 7. chodzę, 8. chodzi, 9. chodzimy, 10. idę, **ćw. 7:** helikopter, **samolot**, autobus, samochód, rower, motocykl, statek, ciężarówka, metro, łódź, tramwaj, taksówka, hulajnoga, skuter, pociąg, **ćw. 8:** 1. pływać, 2. jeździć, 3. latać, 4. jeździć, 5. jeździć, 6. jeździć, **ćw. 9:** 2. chodzi pieszo, 3. jeździ pociągiem, 4. jeździ rowerem, 5. jeździ taksówką, 6. lata samolotem, **ćw. 10:** 1. jedziesz, 2. jeździ, 3. jedziemy, 4. jadę, 5. jeździsz, 6. jeżdżą, 7. jeździsz, 8. jeździć, 9. jedziemy, 10. jedzie, **ćw. 11:** 1. siłownię, 2. parku, 3. mecze, 4. klubu, 5. dyskotekę, 6. kawę, 7. restauracji, 8. domu, 9. centrum handlowego, 10. zakupy, **ćw. 12:** 1. b, 2. c, 3. a, 4. f, 5. e, **ćw. 13:** 1. nami, 2. nimi, 3. nim, 4. wami, 5. tobą, 6. nią, 7. nim, 8. mną, **ćw. 14:** 1. j, 2. g, 3. k, 4. c, 5. b, 6. e, 7. i, 8. h, 9. a, 10. f, **ćw. 15:** 1. do, -, -, 2. na, z, 3. ze, na, do, 4. z, do, 5. W, do, 6. do, na, 7. do, na, 8. z, do, na, 9. na, do, 10. do, na, **ćw. 16:** 1. jeździ do teatru tramwajem, 2. lata na wakacje samolotem, 3. pływa na wyspę statkiem, 4. jeździ w góry pociągiem, 5. jeździ do kina samochodem, 6. jeździ do Manufaktury tramwajem, 7. jeździ do Warszawy pociągiem, 8. chodzi na basen pieszo, 9. jeździ na zakupy samochodem, 10. chodzi do parku pieszo, **ćw. 17:** 1. jeździecie, 2. chodzę, 3. jedziemy, 4. chodzę, 5. jeżdżę, 6. Jedziesz, 7. jeździć, 8. jadę, 9. Jedziemy, 10. chodźcie, **ćw. 18:** 1. idziesz, 2. chodzę, 3. jadą, 4. idziecie, 5. jeździecie, 6. jeżdżą, 7. Idziemy, 8. jadę, 9. chodzą, 10. idę, **ćw. 19:** 1. nim, 2. tobą, 3. nim, 4. wami, 5. nimi, 6. nimi, 7. mną, 8. nią, 9. nami, 10. mną, **ćw. 20:** 1. e, 2. b, 3. c, 4. a, 5. f, **ćw. 21:** 1. Chciałabym, 2. chciałabyś, 3. chciałbyś, 4. chciałbyście, 5. chciałby, 6. chcielibyście, 7. chcieliby, 8. chciałby, 9. Chciałabyśmy, 10. chcieliby.

LEKCJA 20

ćw. 2: 1. b, 2. a, 3. c, 4. b, 5. a, 6. a, 7. b, 8. a, 9. b, 10. c, **ćw. 3:** 1. samolotem, 2. ze zniżką, 3. ulgowy, 4. pierwszej, 5. Stewardesa, **ćw. 4:** 1. początkowa, 2. końcowa, 3. przyjazdu, 4. Czas, 5. siedzenia, 6. Numer, 7. Liczba, 8. ulgi, 9. legitymację, 10. Cena, **ćw. 5:** 1. f, 2. e, 3. b, 4. a, 5. d, **ćw. 6:** 1. Najbliższy, 2. jaki, 3. połączenie, 4. długo, 5. miejscu, 6. kosztuje, 7. Która, 8. Cena, 9. stronę, 10. peronu, 11. tablicę, 12. komunikatów, **ćw. 7:** 1. P, 2. F, 3. P, 4. F, 5. P, 6. F, 7. P, 8. F, 9. F, 10. F, **ćw. 8:** 1. c, 2. f, 3. a, 4. g, 5. e, 6. d, **ćw. 9:** b. Kiedy jest pociąg z Warszawy do Krakowa?; c. O której godzinie pociąg ze Szczecina przyjeżdża do Poznania?; d. O której godzinie odjeżdża pociąg z Łodzi do Gdańska?; e. Jak długo jedzie pociąg z Warszawy do Krakowa?; f. Ile kosztuje bilet na pociąg z Warszawy do Krakowa w drugiej klasie?; g. Kiedy jest pociąg z Krakowa do Wrocławia?; h. Ile kosztuje bilet na pociąg z Łodzi do Gdańska w pierwszej klasie?; i. Jak długo jedzie pociąg ze Szczecina do Poznania?, **ćw. 10:**

0... *Jest wtorek, piąty listopada. Pada deszcz i jest zimno, ale mimo brzydkiej pogody jadę do Krakowa.*

9... Wkładam bagaż na półkę i siadam obok ładnej dziewczyny.

6... Patrzę na zegarek, jest 15:45, więc idę na peron, na tor czwarty.

1... W Krakowie chcę spotkać się z moim kolegą, Jackiem, który ma urodziny. Kupiłem dla niego prezent.

13... Jesteśmy na miejscu, w Krakowie, więc wysiadam z pociągu.

7... Czekam na peronie dwadzieścia minut. Słyszę komunikat, że pociąg jest opóźniony.

5... Zawsze czytam książkę, ale dzisiaj zamiast książki czytam gazetę, bo w gazecie są ważne informacje.

2... Jadę taksówką na dworzec. Kupuję bilet w kasie.

4... Czekam na pociąg od 15:00 do 16:00. Mam dużo czasu, więc czytam.

15... Nie mogę spać u kolegi, bo on ma mały pokój.

3... Na dworcu czytam informacje na tablicy. Są tutaj przyjazdy i odjazdy. Według rozkładu pociąg ma być o 16:00.

11... Konduktor kontroluje bilety. Kiedy ktoś jedzie bez biletu, może dostać mandat. Pokazuję mój bilet.

10... Oprócz tej dziewczyny w przedziale siedzi jeszcze miły starszy pan.

14... Około 19:00 łapię taksówkę i jadę do hotelu.

8... W końcu jedzie mój pociąg! Wsiadam do pociągu o 16:10 i szukam wolnego miejsca.

12... Podróż do Krakowa jest długa, ale miła i wygodna. Podczas jazdy rozmawiam z pasażerami.

ćw. 12: 1. do, mimo, 2. dla, 3. Według, 4. od, do, 5. zamiast, 6. do, 7. obok, 8. Oprócz, 9. bez, 10. Podczas,

11. z, 12. Około, do, 13. u, **ćw. 13:** 1. nikt, 2. nigdy, 3. nigdzie, 4. nigdy, 5. nikt, 6. nigdzie, 7. nic, 8. nikt,

9. nigdy, 10. nigdzie, **ćw. 14:** 1. wsiada, 2. wyjeżdża, 3. przesiada się, 4. przyjeżdża, 5. wysiada, **ćw. 15:**

1. około, 2. oprócz, 3. obok, 4. dla, z, 5. do, 6. z, 7. Według, 8. Podczas, 9. bez, 10. zamiast, 11. od, 12. u,

ćw. 16: 1. Nic nie jest proste. 2. Goście nic nie zjedli. 3. Nie wiem nic na ten temat. 4. Nikt nie podróżuje

pociągami. 5. Nikt nie wyjeżdża na wakacje. 6. Nikt nie lubi podróżować. 7. Nigdy nie jeżdżę bez biletu.

8. Nigdy nie śpię w pociągu. 9. Nigdy nie interesowałeś się historią. 10. Nigdzie nie możemy palić.

11. Nigdzie nie możemy płacić kartą. 12. Nigdzie nie możesz zaparkować. 13. Żaden pociąg nie jedzie do

Malagi. 14. Żadna nauczycielka nie mówi po angielsku. 15. Żadne dziecko nie umie liczyć. **ćw. 17:** 1. f, 2. a,

3. e, 4. c, 5. d, 6. b, 7. g, 8. k, 9. i, 10. j, **ćw. 18:** 1. O której godzinie pociąg z Łodzi przyjeżdża do Gdańska?

2. Jak długo jedzie pociąg z Krakowa do Wrocławia? 3. Kiedy jest pociąg ze Szczecina do Poznania? 4. Ile

kosztuje bilet na pociąg z Warszawy do Krakowa w pierwszej klasie? 5. Ile kosztuje bilet na pociąg z Łodzi

do Gdańska w drugiej klasie?

LEKCJA 21

ćw. 3: 1. dojść, 2. prawej, 3. zawrócić, 4. światło, 5. w, 6. znak, 7. prawo, 8. pasy, 9. jak, 10. po, **ćw. 5:** 1. pubie,

2. niebie, 3. Krakowie, 4. Warszawie, 5. kawie, 6. przerwie, 7. obrazie, 8. wizie, 9. kanapie, 10. sejfie, 11. sofie,

12. Marsie, 13. czasie, 14. kosmosie, 15. kasie, 16. mięsie, 17. mamie, 18. telefonie, 19. Tajwanie, 20. kinie,

21. winie, 22. szkole, 23. rowerze, 24. komputerze, 25. teatrze, 26. zeszycie, 27. samochodzie, 28. urzędzie,

29. sądzie, 30. kiosku, 31. lotnisku, 32. łóżku, 33. parkingu, 34. targu, 35. dialogu, 36. dachu, 37. uchu,

38. książce, 39. łazience, 40. gramatyce, 41. drodze, 42. jodze, 43. nodze, 44. musze, 45. kraju, 46. hotelu,

47. fotelu, 48. owoc, 49. kocu, 50. koszu, 51. kalendarzu, 52. morzu, 53. Paryżu, 54. meczu, 55. płaszczu,

56. brydzu, 57. kolacji, 58. Francji, 59. restauracji, 60. siłowni, 61. sali, 62. coca-coli, 63. plaży, 64. podróży,

65. tablicy, 66. ulicy, **ćw. 6:** 1. w teatrze, 2. w sądzie, 3. w banku, 4. na siłowni, 5. w szpitalu, 6. w lesie,

7. na uniwersytecie, 8. w hotelu, 9. w restauracji, 10. na lotnisku, **ćw. 7:** 1. ulicy, 2. pomniku, 3. przystanku,

4. Rynku, 5. Hotelu, 6. kościele, 7. stacji, 8. centrum, 9. Muzeum, 10. dzielnicy, **ćw. 8:** 1. b, 2. b, 3. c, 4. c, 5. a, **ćw. 9:** 1. teatrach, 2. restauracjach, 3. uniwersytetach, 4. szpitalach, 5. szkołach, 6. lotniskach, 7. parkingach, 8. sklepach, 9. bibliotekach, 10. hotelach, **ćw. 10:** 1. c, 2. a, 3. b, 4. c, 5. a, 6. b, 7. c, 8. a, 9. c, 10. b, **ćw. 11:** 1. tym, 2. tamtej, 3. tym, 4. tych, 5. tej, 6. tamtej, 7. tamtym, 8. tamtych, 9. tamtej, 10. tej, **ćw. 12:** 1. dużym, 2. mięsnym, 3. znanej, 4. nowoczesnych, 5. kosmetycznym, **ćw. 13:** 1. dużym, 2. polskiej, 3. nowym, 4. drogiej, 5. starej, 6. eleganckich, 7. popularnych, 8. ładnych, 9. nocnych, 10. tanich, **ćw. 14:** 1. akademiku, ulicy, Łodzi, pierwszym, pięttrze, 2. lesie, parku, 3. tym, barze, którym, 4. Muzeum, Narodowym, 5. szkole, podstawowej, 6. domu, bibliotece, 7. centrum, handlowym, zakupach, 8. drogim, sklepie, odzieżowym, 9. restauracji, kolacji, 10. wsi, mieście, **ćw. 15:** 1. na, w, 2. na, w, 3. w, w, 4. na, na, 5. w, na, 6. na, w, 7. W, w, 8. w, na, 9. na, w, 10. na, na, **ćw. 16:** 1. Oglądamy filmy w modnych kinach. 2. Polacy lubią spędzać czas w domach. 3. Moi koledzy biegają w tych parkach. 4. Jemy obiady w drogich restauracjach. 5. Czy wy robicie zakupy w tych sklepach? **ćw. 17:** 1. W którym mieście mieszkasz? 2. W jakiej szkole uczy się Eva? 3. W której szkole uczy się Eva? 4. W jakim biurze pracuje Roman? 5. W którym biurze pracuje Roman? 6. W jakich akademikach mieszkacie? 7. W których akademikach mieszkacie? 8. W której restauracji często jecie? 9. W jakim sklepie robisz zakupy? 10. W których butach nigdy nie chodzisz? **ćw. 19:**

	Martyna	Wojtek
1. uczyć się w bibliotece?	X	
2. robić zakupy w internecie?	X	
3. jeść obiady w domu?	X	
4. uprawiać sport na siłowni?		X
5. spędzać czas w kinie?		X

LEKCJA 22

ćw. 2: 1. NIE, 2. NIE, 3. TAK, 4. TAK, 5. TAK, 6. NIE, 7. TAK, 8. NIE, **ćw. 3:** 1. e, 2. g, 3. a, 4. f, 5. d, 6. h, 7. b, **ćw. 4:** 1. niewygodne, 2. wzorzysta, 3. niemodne, 4. stary, 5. cienka, 6. modna, 7. zniszczona, 8. gładkie, 9. gruby, 10. wygodne, **ćw. 5:** 1. z kapturem, 2. w kratkę, 3. bez dekoltu, 4. z długimi rękawami, 5. na wysokich obcasach, **ćw. 6:** 1. bransoletka, 2. apaszka, 3. krawat, 4. muszka, 5. kolczyki, **ćw. 7:** 1. f, 2. d, 3. b, 4. a, 5. e, **ćw. 8:** a. bawełny, b. skóry, c. dżinsu, d. jedwabiu, e. złota, f. srebra, **ćw. 9:** A. 1. na drugim pięttrze, 2. na parterze, 3. na pierwszym pięttrze, 4. na drugim pięttrze, 5. na pierwszym pięttrze, 6. na parterze, 7. na pierwszym pięttrze, B. 1. pośrodku, 2. po lewej stronie, 3. po prawej stronie, 4. pośrodku, 5. po lewej stronie, 6. po prawej stronie, 7. po lewej stronie, **ćw. 10:** 1. drogeria, 2. restauracja, 3. sklep spożywczy i sklep meblowy, 4. kawiarnia, 5. sklep z odzieżą damską, **ćw. 11:** 1. wzory, 2. biała, 3. rozmiar, 4. fason, 5. Podoba, 6. przymierzyć, 7. prawej, 8. pasuje, 9. większe, 10. leży, 11. idealna, 12. kasy, **ćw. 12:** 1. nauczycielka, 2. sędzia, 3. kucharka, 4. trenerka, 5. bezdomny, **ćw. 14:** 1. przebieram się, 2. przymierzam, 3. noszę, 4. ubieram się, 5. Rozbieram się, 6. przebieram się, **ćw. 15:** 1. noszą, 2. nosimy, 3. noszę, 4. nosisz, 5. nosi, 6. nosicie, **ćw. 16:** 1. na, 2. o, 3. w, 4. przy, 5. po, 6. na, 7. o, w, 8. przy, 9. po / na, 10. w, **ćw. 17:** 1. d, 2. a, 3. b, 4. f, 5. c, **ćw. 18:** 1. tym płaszczu, 2. tej spódnicy, 3. tym ubraniu, 4. tych spodniach, 5. tych butach, **ćw. 19:**

	PRAWDA	FAŁSZ
1. Robert nie wie, co założyć.		X
2. Błękitny kolor nie pasuje Sylwii, bo jest za jasny.	X	
3. Sylwia chce wyglądać elegancko.	X	
4. Nowa sukienka Sylwii jest za luźna.		X
5. Robert proponuje zakupy w centrum handlowym.		X

ćw. 20: 1. osiedlu studenckim, 2. centrum handlowym, 3. nowych spodniach, 4. długiej spódnicy, 5. większym rozmiarze, 6. piekarni, prawej stronie, 7. drugim pięttrze, 8. granatowym mundurze, 9. białym fartuchu, 10. sklepie spożywczym, zakupach, **ćw. 25:** 1. f, 2. a, 3. c, 4. b, 5. e.

LEKCJA 23

ćw. 1: 2. wyspa, 3. miasto, 4. góry, 5. ocean, 6. pustynia, 7. morze, 8. rzeka, **ćw. 2:** 1. b, 2. a, 3. b, 4. b, 5. c, **ćw. 3:** 1. duże, 2. znana, 3. głęboki, 4. szeroka, 5. wysokie, **ćw. 4:** A. 1. duży – większy – największy, 2. mały – mniejszy – najmniejszy, 3. długi – dłuższy – najdłuższy, 4. wysoki – wyższy – najwyższy, 5. słony – bardziej słony – najbardziej słony, B. 1. długa, dłuższa, najdłuższa, 2. małe, mniejsze, najmniejsze, 3. duża, większa, największa, 4. głęboki, głębszy, najgłębszy, 5. słone, bardziej słone, najbardziej słone, **ćw. 5:** 1. niższy, 2. gruby, 3. najszcuplejszy, 4. miły, 5. najweselszy, 6. smutniejszy, 7. mądry, 8. głupszy, 9. ładny, 10. najbrzydszy, **ćw. 6:** Nowy Jork, **ćw. 8:**

	stopień równy	stopień wyższy	stopień najwyższy
podróż	długa	dłuższa	najdłuższa
miasto	duże	większe	największe
	modne	modniejsze	najmodniejsze
	spokojne	spokojniejsze	najspokojniejsze
	ciche	cichsze	najcichsze
	popularne	popularniejsze	najpopularniejsze
historia	bogata	bogatsza	najbogatsza
tempo życia	szybkie	szybsze	najszybsze
ceny	wysokie	wyższe	najwyższe
jedzenie	drogie	droższe	najdroższe
	smaczne	smaczniejsze	najsmaczniejsze
architektura	ciekawa	ciekawsza	najciekawsza
budynki	wysokie	wyższe	najwyższe
	nowoczesne	nowocześniejsze	najnowocześniejsze
pogoda	ładna	ładniejsza	najładniejsza
powietrze	złe	gorsze	najgorsze
	zanieczyszczone	bardziej zanieczyszczone	najbardziej zanieczyszczone
ulice	brudne	brudniejsze	najbrudniejsze
szkoły	dobrze	lepsze	najlepsze
transport	rozwinięty	bardziej rozwinięty	najbardziej rozwinięty
środki transportu	komfortowe	bardziej komfortowe	najbardziej komfortowe
	dostępne	dostępniejsze	najdostępniejsze
turniej sportowy	ważny	ważniejszy	najważniejszy

ćw. 9: 1. miastem – N., 2. miasta – D., 3. mieście – Msc., 4. miasta – D., 5. miasto – M., 6. mieście – Msc., 7. miastem – N., 8. mieście – Msc., **ćw. 11:**

Gdzie życie jest...	w mieście	na wsi
1. droższe?	X	
2. nudniejsze?		X
3. spokojniejsze?		X
4. cichsze?		X
5. szybsze?	X	
6. zdrowsze?		X

ćw. 12: 1. wysokie, 2. duże, 3. głęboki, 4. długa, 5. mała, 6. ciepły, 7. drogi, 8. znane, 9. dobry, 10. trudny, **ćw. 13:** 1. wygodniejszy, 2. bardziej kolorowy, 3. nowszy, 4. lepsza, 5. gorszy, 6. zimniejszy, 7. droższa, 8. bardziej elegancki, 9. szybszy, 10. wyższy, **ćw. 14:** 1. najdroższe, 2. najgłębszy, 3. najdłuższa, 4. największe, 5. najstarsze, 6. najbardziej znana, 7. najpiękniejsza, 8. najgroźniejsza, 9. najmniejsza, 10. najmłodsze, **ćw. 15:** 1. najdłuższa, 2. szeroka, 3. wyższe, 4. spokojniejsza, 5. głębszy, 6. najgłębszy, 7. słone, 8. największe, 9. mniejsza, 10. najcieplejszy, **ćw. 16:** 1. b) mniejszy, c) największa, d) najmniejsza, 2. a) młodsza, b) starsza, c) najmłodsza, 3. a) chudszy, b) grubszy, d) najgrubszy, 4. b) szybszy, c) najszybszy, d) najwolniejszy, **ćw. 17:** 1. Ulica Piotrkowska jest dłuższa niż ulica Narutowicza / od ulicy Narutowicza; 2. Lipiec jest cieplejszy niż maj / od maja; 3. Język angielski jest łatwiejszy niż język polski / od języka polskiego; 4. Dom jest droższy niż mieszkanie / od mieszkania; 5. Woda jest zdrowsza niż coca-cola / od coca-coli; 6. Wisła jest dłuższa niż Odra / od Odry, **ćw. 18:** 1. niż, 2. z, 3. ode, 4. niż, 5. z, 6. od, 7. niż, 8. ze, 9. niż, 10. niż.

LEKCJA 24

ćw. 1: *zabytki:* fontanna, statua, wieża, bazylika, zamek, cmentarz, dzwon, brama, most, pałac, **ćw. 2:** 1. Piotra – 5, 2. Eiffla – 4, 3. Nowym Jorku – 2, 4. fontanna – 1, 5. Stuttgartu – 6, 6. Buckingham – 15, 7. Londynie – 11, **ćw. 3:** *Łódź:* centrum handlowe „Manufaktura”, Księży Młyn, cmentarz Żydowski, Muzeum Włókiennictwa; *Warszawa:* Łazienki Królewskie, Pałac Kultury i Nauki; *Kraków:* Wawel, dzwon Zygmunt, Sukiennice, wieża Mariacka; *Gdańsk:* Długi Targ, fontanna Neptuna, Brama Żuraw, park Oliwski, **ćw. 4:** 1. k, 2. a, 3. c, 4. b, 5. g, 6. d, 7. j, 8. e, 9. i, 10. h, **ćw. 5:** 1. północny, 2. zachód, 3. południowy, 4. południowy, 5. wschód, **ćw. 6:** 1. północnym zachodzie, 2. północnym wschodzie, 3. centrum, 4. południowym zachodzie, 5. południu, 6. wschodzie, **ćw. 7:** a) 1, 5, 9, b) 4, 6, c) 3, 7, 10, d) 2, 8, 11, **ćw. 8:** 1. Będziemy, 2. Będziecie, 3. Będziesz, 4. Będą, 5. Będzie, 6. będziecie, 7. będę, 8. będziemy, 9. będą, 10. będziesz, **ćw. 10:** 1. Polacy chętnie jeżdżą w Tatry lub w Bieszczady; 2. Polacy podróżują do Krakowa, Wrocławia lub Gdańska, bo lubią oglądać duże miasta; 3. Polacy chodzą na Stare Miasto, aby zobaczyć zabytki; 4. Narzekają na wysokie ceny i niepewną pogodę; 5. Jeżdżą do Grecji, Chorwacji, Hiszpanii czy Turcji; 6. Polacy zwykle podróżują z rodziną, z partnerem lub ze znajomymi; 7. Polacy najczęściej podróżują samochodem, często jeżdżą pociągiem, za granicę latają samolotem; 8. Polacy wynajmują pokoje w pensjonatach lub hostelach, gdzie jest tanio; 9. Kiedy rezerwują pokój, pytają o cenę, wyżywienie, dostęp do internetu i parking; 10. Polacy chętnie podróżują latem i zimą, **ćw. 12:** 1. dzwon Zygmunt, 2. Wawel, 3. Długi Targ, 4. Sukiennice, 5. Pałac Kultury i Nauki, **ćw. 13:** 1. Warszawie, 2. Gdańsk, 3. Krakowie, 4. Łodzi, 5. Gdańskiem, 6. Kraków, 7. Gdańsku, 8. Łodzi, 9. Warszawa, 10. Warszawą, **ćw. 14:** 1. nad, 2. w, 3. nad, 4. u, na, 5. we, 6. na, 7. na, 8. w, 9. nad, 10. u, w, **ćw. 15:** 1. do, 2. nad, 3. na, nad, 4. w, 5. na, nad, 6. na, 7. na, 8. na, 9. w, 10. do, **ćw. 16:** 1. górach, 2. Poznaniu, 3. Tatry, 4. morzem, 5. Paryża, 6. Paryżu, 7. Warszawy, 8. wsi, 9. wakacje, Majorkę, 10. wieś, **ćw. 17:** 1. Warszawę, 2. Warszawie, 3. Warszawę, 4. Warszawy, 5. Warszawą, 6. Warszawie, 7. Krakowie, 8. Krakowa, 9. Krakowie, 10. Krakowem, 11. Warszawie, 12. Krakowie, 13. Szczecinie, 14. Warszawie, 15. Krakowie, 16. Szczecin, 17. Szczecinem, 18. Szczecina, **ćw. 18:** 1. południu, 2. północy, 3. wschodzie, 4. zachodzie, 5. północnym wschodzie, 6. północnym zachodzie, 7. centrum, 8. południowym wschodzie, 9. południowym zachodzie, 10. południu, **ćw. 19:** 1. będziecie, 2. będzie, 3. będziesz, 4. będziemy, 5. będę, 6. będzie, 7. będą, **ćw. 20:** 1. Ja i mój brat będziemy chodzili po górach; 2. Moje siostry będą fotografowały zabytki; 3. Moja żona będzie leciała samolotem do Rzymu; 4. Ja jutro będę kupował pamiątki; 5. Jacku, czy będziesz zwiedzał Gdańsk?; 6. Moje dziecko będzie oglądało Stare Miasto; 7. Co wy będziecie robiły w górach?; 8. Oni będą jedli owoce morza; 9. Aniu, co będziesz robiła nad jeziorem?; 10. Ja będę zeglowała, **ćw. 23:** a. będą zdobywali najwyższe szczyty, będą fotografowali Tatry, b. będą kąpali się w morzu, będą oglądali latarnię morską, będą zbierali muszki, c. będą spali pod namiotem, będą uprawiali sporty wodne, będą robili kurs żeglarski, d. będą oglądali Rynek Główny i Sukiennice, będą kupowali biżuterię i pamiątki, będą jedli dobre regionalne jedzenie.

LEKCJA 25

ćw. 4: 1. a, 2. e, 3. b, 4. c, 5. d; ty weźmiesz, on / ona / ono weźmie, my weźmiemy, wy weźmiecie, oni / one wezmą, **ćw. 5:**

Dokąd jedziemy?	Czym podróżujemy?	Gdzie nocujemy?
w góry, nad morze, nad jezioro, nad rzekę, do egzotycznych krajów, za granicę, na wieś, do Hiszpanii, na Mazury, na wyspę	samolotem, samochodem, kajakiem, autostopem, pociągiem, statkiem, kamperem, łodzią	w hotelu, w domku letniskowym, w motelu, w schronisku, w pensjonacie, pod namiotem, na kempingu

ćw. 6: 1. schronisku, 2. kamperem, 3. hotelu, namiotem, 4. wieś, 5. autostopem, 6. kajakiem, 7. domku letniskowym, 8. egzotycznych krajów, 9. łodzią, 10. motelu, **ćw. 7:** A. robić – zrobić, sprzątać – posprzątać, pisać – napisać, telefonować – zatelefonować, myć – umyć, czytać – przeczytać, planować – zaplanować, budzić się – obudzić się, pić – wypić, B. 1. wypiorę, 2. posprzątam, 3. napiszę, 4. zatelefonuję, 5. umyję, 6. zaplanuję, 7. zrobię, 8. przeczytam, 9. obudzę się, 10. wypiję, **ćw. 8:** A.

uczyć się / nauczyć się	szukać / poszukać	prosić / poprosić
pytać / zapytać	rozumieć / zrozumieć	gotować / ugotować
dzwonić / zadzwonić	kończyć / skończyć	jeść / zjeść
jechać / pojechać	rozmawiać / porozmawiać	czekać / poczekać

B. 1. poszukamy, 2. poproszą, 3. zapytacie, 4. zrozumie, 5. ugotuje, 6. zadzwonimy, 7. skończycie, 8. przeczytają, 9. nauczysz się, 10. pojedziecie, 11. porozmawiamy, 12. zjesz, **ćw. 9:**

	czasownik niedokonany		czasownik dokonany	
0.	<i>kupować</i>	kupuję; kupujesz	kupić	kupię; kupisz
1.	<i>brać</i>	biorę; bierzesz	<i>wziąć</i>	wzmę; weźmiesz
2.	<i>zapraszać</i>	zapraszam; zapraszasz	<i>zaprosić</i>	zaproszę; zaprosisz
3.	<i>wracać</i>	wracam; wracasz	<i>wrócić</i>	wrócę; wrócisz
4.	<i>spotykać się</i>	spotykam się; spotykasz się	<i>spotkać się</i>	spotkam się; spotkasz się
5.	<i>zaczynać</i>	zaczynam; zaczynasz	<i>zacząć</i>	zacznę; zaczniesz
6.	<i>dawać</i>	daję; dajesz	<i>dać</i>	dam; dasz
7.	<i>powtarzać</i>	powtarzam; powtarzasz	<i>powtórzyć</i>	powtórzę; powtórzysz
8.	<i>oglądać</i>	oglądam; oglądasz	<i>obejrzeć</i>	obejrzę; obejrzysz
9.	<i>wstawać</i>	wstawiam; wstawiasz	<i>wstać</i>	wstanę; wstaniesz
10.	<i>mówić</i>	mówię; mówisz	<i>powiedzieć</i>	powiem; powiesz
	czas teraźniejszy		czas przyszły	

ćw. 10: 1. pojedziemy, 2. pójdziesz, 3. Pójdziemy, pojedziemy, 4. pójdzie, 5. pojedziecie, **ćw. 11:** 1. a, 2. c, 3. h, 4. d, 5. b, 6. e, 7. i, 8. f, **ćw. 12:** 1. za chwilę, 2. tydzień temu, 3. jutro, 4. przedwczoraj, 5. jutro, 6. Za rok, 7. Miesiąc temu, 8. jutro, 9. pojutrze, 10. Przed chwilą, **ćw. 13:** 1. zarezerwować, 2. terminie, 3. osób, 4. małżeńskie, 5. balkonem, 6. pięttrze, 7. noclegów, 8. bez, 9. samochodem, 10. zaliczkę, 11. Doba, 12. bagaże, **ćw. 14:**

	PRAWDA	FAŁSZ
1. Marek pyta o pokój jednoosobowy.		X
2. Cena noclegu, o który pyta Marek, wynosi prawie 1500 zł.	X	
3. W cenę noclegu nie jest wliczone jedzenie.	X	
4. Parking jest dodatkowo płatny.		X
5. Do hotelu nie można przyjechać przed godziną 14:00.		X

ćw. 15: 1. e, 2. e, 3. b, 4. c, 5. d, 6. c, 7. e, 8. a, 9. b, 10. a, **ćw. 16:** 1. ≠, 2. =, 3. =, 4. ≠, 5. =, **ćw. 17:** za rok, za chwilę, w przyszłym miesiącu, pojutrze, za moment, **ćw. 18:** 1. za, 2. na, 3. za, 4. w, 5. w, **ćw. 19:** 1. ugotujesz, 2. zagram, 3. wypijecie, 4. pomalujecie, 5. napisze, 6. posłuchamy, 7. porozmawiają, 8. zje, 9. przeczytasz, 10. upiekę, **ćw. 20:**

Kto:	Agnieszka	Justyna	Witek	Kinga	Patryk
1. zarezerwuje pokój w hotelu?	X				
2. przygotuje plan wycieczki?				X	
3. sprawdzi pogodę?					X
4. zrobi kanapki na drogę?		X			

5. wymieni pieniądze?				X	
6. umyje i posprząta samochód?			X		
7. zatankuje samochód?			X		

ćw. 21: 1. Oddzwonię, 2. będzie odpoczywać, 3. posprzątam, zaproszę, 4. będziemy zwiedzać, oglądać, 5. wróci, 6. zrobię, 7. będziemy malować, 8. weźmiemy, 9. zrobicie, wyjdziecie, 10. Kupię, **ćw. 22:** 1. (będę) jeść / jadła, 2. będę kupować / kupowała, 3. Będę gotować / gotowała, 4. zacznę, 5. będę uczyć się / uczyła się, 6. pójdę, 7. zrobię, 8. będę mieć / miała, 9. będę organizować / organizowała / zorganizuję, 10. wyremontuję, 11. wezmę, 12. będę musiała, 13. będzie, 14. będę mogła, 15. pojedziemy, 16. będę pracować / pracowała, 17. zasnę, 18. polecimy, 19. będzie, 20. będziemy opalać się / opalali się, 21. (będziemy) kąpać się / kąpali się, 22. (będziemy) zwiedzać / zwiedzali, 23. wrócimy, 24. wrócę, 25. przyjedzie, 26. zobaczę, 27. będę chciała, 28. będę uczyć się / uczyła się, 29. zdam, 30. będą, **ćw. 23:** 1. niej, 2. nich, 3. nim, 4. tobie, 5. nas, 6. nim, 7. nich, 8. nim, 9. was, 10. nim.

LEKCJA 26

ćw. 3: 1. a, 2. d, 3. f, 4. h, 5. b, 6. g, 7. c, **ćw. 4:** 1. wiatr, 2. chłodno, 3. upał, 4. pada, 5. mróz, 6. słońce, 7. mgła, 8. tęczę, 9. ciepło, 10. burza, **ćw. 5:** b. lipiec, sierpień, wrzesień, c. październik, listopad, grudzień, d. grudzień, styczeń, luty, **ćw. 6:** 1. lekkie, 2. opalamy się, 3. kajakiem, 4. szkoły, 5. koc, 6. kanapie, 7. grzyby, 8. bałwana, 9. nartach, 10. Boże Narodzenie, 11. witamy, 12. porządki, 13. chowamy, 14. Wielkanoc, 15. majowy, **ćw. 8:** a. wiosna, b. jesień, c. lato, **ćw. 10:** 2. wietrznie, 3. lekko, 4. często, 8. Miło, 11. Rzadko, 12. burzowo, 16. pochmurnie, chłodno, deszczowo, wietrznie, 18. chętnie, 20. przyjemnie, **ćw. 11:** 1. zimno – zimniej – najzimniej, 2. ciepło – cieplej – najcieplej, 3. przyjemnie – przyjemniej – najprzyjemniej, 4. chętnie – chętniej – najchętniej, 5. chłodno – chłodniej – najchłodniej, 6. lekko – lżej – najlżej, 7. dobrze – lepiej – najlepiej, 8. gorąco – goręcej – najgoręcej, 9. kolorowo – bardziej kolorowo – najbardziej kolorowo, 10. burzowo – bardziej burzowo – najbardziej burzowo, **ćw. 12:** 1. ciepło, cieplej, Najcieplej, 2. zimno, zimniej, Najzimniej, 3. burzowo, bardziej burzowo, Najbardziej burzowo, 4. lekko, lżej, Najlżej, 5. gorąco, goręcej, najgoręcej, 6. Często, częściej, Najczęściej, **ćw. 14:** 1. a, 2. c, 3. h, 4. b, 5. i, 6. d, 7. g, 8. e, 9. k, 10. j, **ćw. 15:** 1. zimno, 2. upalny, 3. chętnie, 4. długie, krótkie, 5. deszczowo, 6. Cudownie, 7. rzadko, 8. wysoka, 9. silny, 10. bezchmurne, **ćw. 16:** 1. dłużej, najdłużej, 2. szybciej, najszybciej, 3. lepiej, najlepiej, 4. gorzej, najgorzej, 5. bardziej deszczowo, najbardziej deszczowo, **ćw. 17:** 1. wolniej, 2. chłodniej, 3. najbardziej, 4. najlepiej, 5. krócej, 6. daleko, 7. częściej, 8. szybciej, 9. najczęściej, 10. krótko, **ćw. 18:** 1. środa, 2. czwartek, 3. niedziela, 4. sobota, 5. **poniedziałek**, 6. piątek, 7. wtorek.

LEKCJA 27

ćw. 2: 1. brzuch / żołądek, 2. ręka, 3. nogi / stopy, 4. uszy, 5. plecy / oczy, 6. plecy, 7. ząb, 8. głowa, 9. stopy, 10. klatka piersiowa, **ćw. 3:** (ja) mnie, (ty) cię, (on) go, (ono) je, (my) nas, (wy) was, (oni) ich, (one) je, **ćw. 4:** 1. pięty, 2. łydki, 3. rzęsy, 4. kolana, 5. piersi, 6. poślądki, 7. zęby, 8. ręce, 9. brwi, 10. uda, 11. uszy, 12. oczy, 13. kostki, 14. stopy, 15. dłonie, 16. paznokcie, 17. palce, 18. łokcie, 19. ramiona, 20. policzki, 21. włosy, 22. biodra, **ćw. 5:** 1. włosy, 2. twarz, 3. oczy, 4. nos, 5. usta, 6. uszy, 7. szyja, 8. klatką piersiową, 9. plecy, 10. piersi, 11. brzuch, 12. ręce, 13. ramię, 14. łokieć, 15. dłoń, 16. palców, 17. paznokcie, 18. udo, 19. kolano, 20. stopy, **ćw. 7:** *od lewej:* On ma dreszcze. On ma wysypkę. On wymiotuje. On ma kaszel. On ma gorączkę. On ma zawroty głowy. On ma biegunkę. On ma ból gardła, **ćw. 8:** *Jestem:* chory, przeziębiony, słaby, przemęczony; *Mam:* biegunkę, dreszcze, zawroty głowy, wysokie / niskie ciśnienie, gorączkę, katar, kaszel, grypę, wysypkę, chrypę, mdłości; *Boli / Bolą mnie:* ząb, ucho, brzuch / żołądek, gardło, serce, plecy, oczy, nogi, mięśnie, palec, kręgosłup, kolano; *Jest mi:* gorąco, niedobrze, słabo, **ćw. 10:** 1. lekarza, apteki, dentysty, specjalisty, 2. łóżku, szpitalu, 3. tabletki na gardło, antybiotyk, leki = lekarstwa, witaminy, lek przeciwbólowy, zastrzyki, 4. gorącą herbatę z cytryną, syrop na kaszel, dużo wody, zioła, **ćw. 12:** 1. powinna, 2. powinien, 3. powinniście, 4. powinnam, 5. powinnaś, 6. powiniennem, 7. powinieneś, 8. powinniśmy, 9. powinnyście, 10. powinni, 11. powinnyśmy, 12. powinny, **ćw. 13:** 1. P, 2. F, 3. P, 4. F, 5. F, 6. P, 7. F, 8. F, **ćw. 14:** 1. g, 2. f, 3. b, 4. d, 5. k, 6. a, 7. i, 8. e, 9. c, 10. l, 11. ł, 12. j, **ćw. 15:** 1. boli go gardło i klatka piersiowa, ma dreszcze i katar, poci się, ma gorączkę, 2. od trzech dni, 3. zapalenie płuc, 4. antybiotyk, witamina C, syrop, tabletki do ssania na gardło,

5. antybiotyk – 2 razy dziennie, rano i wieczorem, po jedzeniu, syrop – co 4 godziny, 6. kiedy będzie czuć ból, **ćw. 16:** proszę brać – bierz, proszę rozebrać się – rozbierz się, proszę zdjąć – zdejmij, proszę oddychać – oddychaj, proszę powiedzieć – powiedz, proszę otworzyć – otwórz, proszę pokazać – pokaż, proszę kupić – kup, proszę leżeć – leż, proszę pić – pij, proszę iść – idź, **ćw. 17:** 1. czekaj, 2. słuchaj, 3. sprzątaj, 4. pamiętaj, 5. siadaj, 6. biegaj, 7. odpoczywaj, 8. czytaj, 9. chodź, 10. kończ, 11. ucz się, 12. wróć, 13. tańcz, 14. rób, 15. ćwicz, 16. śpij, 17. bierz, 18. idź, 19. studiuj, 20. pisz, 21. analizuj, 22. kupuj, 23. jedź, 24. pij, **ćw. 18:** 1. ugotuj, 2. nie pal, 3. nie martw się, 4. przetłumacz, 5. umyj, 6. pomóż, 7. porozmawiaj, 8. poczekaj, 9. podpisz, 10. ucz się, 11. nie pij, 12. nie przeszkadzaj, 13. nie zapomnij, 14. pomyśl, 15. idź, 16. otwórz, 17. jedz, 18. zrób, 19. weź, 20. zamknij, 21. zapłać, 22. śpij, 23. odpoczywaj, 24. nie bądź, 25. przeanalizuj, **ćw. 19:** 1. jedz, jedzmy, jedzcie, 2. ćwicz, ćwiczmy, ćwiczcie, 3. nie pij, nie pijmy, nie pijcie, 4. zrób, zróbmy, zróbcie, 5. zadzwoń, zadzwońmy, zadzwońcie, 6. poczekaj, poczekajmy, poczekajcie, 7. nie dotykaj, nie dotykajmy, nie dotykajcie, 8. skręć, skręćmy, skręćcie, 9. idź, idźmy, idźcie, 10. powtórz, powtórzmy, powtórzcie, 11. przeliteruj, przeliterujmy, przeliterujcie, 12. nie denerwuj się, nie denerwujmy się, nie denerwujcie się, 13. podziękuj, podziękujmy, podziękujcie, 14. spróbuj, spróbujmy, spróbujcie, **ćw. 20:** 1. Nie gotuj ziemniaków! 2. Nie pisz e-maila do profesora! 3. Nie jedz zupy! 4. Nie pij kawy! 5. Nie myj jabłka! 6. Nie dzwoń do brata! 7. Nie pytaj nauczycielki! 8. Nie ucz się gramatyki! 9. Nie czytaj tej książki! 10. Nie szukaj w internecie! 11. Nie pomagaj koledze! 12. Nie otwieraj książki! 13. Nie bierz torby na zakupy! 14. Nie kupuj mleka! 15. Nie mów tego teraz! 16. Nie zamykaj lodówki! 17. Nie zapraszaj Jacka! 18. Nie oglądaj tego filmu! 19. Nie przygotuj prezentacji! 20. Nie wracaj do domu wcześniej! **ćw. 21:** 1. Niech pan / pani wypije mleko! Niech państwo wypiją mleko! 2. Niech pan / pani podpisze tutaj! Niech państwo podpiszą tutaj! 3. Niech pan / pani kupi bilet! Niech państwo kupią bilet! 4. Niech pan / pani zrobi pranie! Niech państwo zrobią pranie! 5. Niech pan / pani weźmie kredyt! Niech państwo wezmą kredyt! 6. Niech pan / pani o tym pomyśli! Niech państwo o tym pomyślą! 7. Niech mnie pan / pani posłucha! Niech mnie państwo posłuchają! 8. Niech pan / pani odpowie na pytanie! Niech państwo odpowiedzą na pytanie! 9. Niech pan / pani usiądzie tutaj! Niech państwo usiądą tutaj! 10. Niech pan / pani zapyta rodzinę! Niech państwo zapytają rodzinę! 11. Niech się pan / pani nie spóźnia! Niech się państwo nie spóźniają! 12. Niech pan / pani nie mówi tak głośno! Niech państwo nie mówią tak głośno! 13. Niech pan / pani nie boi się tego psa! Niech państwo nie boją się tego psa! 14. Niech pan / pani nie jedzie taksówką! Niech państwo nie jadą taksówką! 15. Niech pan / pani go nie słucha! Niech państwo go nie słuchają! 16. Niech pan / pani nie dyskutuje! Niech państwo nie dyskutują!

LEKCJA 28

ćw. 2: 2. palenie papierosów, 6. pracowanie w nocy, **0.** picie alkoholu, 5. jedzenie fast foodów, 4. siedzenie i brak ruchu, 3. picie dużych ilości kawy, 1. spędzanie wielu godzin w mediach społecznościowych, **ćw. 3:** (+) ćwiczenie na siłowni, uprawianie sportu, picie wody, unikanie używek, spędzanie czasu z kolegami, czytanie książek, dbanie o higienę, robienie badań kontrolnych, regularne spanie, spacerowanie na świeżym powietrzu, regularne jedzenie; (-) jedzenie niezdrowej żywności, pracowanie w nocy, ciągłe siedzenie przed komputerem, pracowanie bez odpoczynku, picie dużych ilości kawy, picie alkoholu, ciągłe surfowanie w internecie, życie w pośpiechu, **ćw. 4:** 1. k, 2. a, 3. h, 4. b, 5. i, 6. c, 7. f, 8. j, 9. d, 10. g, **ćw. 5:**

Co?	Jakie jest?	Dlaczego?
Spacerowanie w parku	jest zdrowe	bo spędzamy czas aktywnie na świeżym powietrzu.
Palenie papierosów	jest niebezpieczne dla zdrowia	bo powoduje raka i choroby płuc.
Pracowanie bez odpoczynku	jest szkodliwe dla zdrowia	bo człowiek czuje się cały czas zmęczony.
Robienie badań kontrolnych	jest korzystne dla zdrowia	bo pomaga zapobiegać chorobom i kontrolować nasze zdrowie.
Picie dużych ilości kawy	jest niedobre dla organizmu	bo powoduje bezsenność, działa negatywnie na żołądek i eliminuje magnez z organizmu.

Ciągłe siedzenie przed komputerem	jest niezdrowe	bo powoduje ból pleców, ból oczu i otyłość.
Dbanie o higienę osobistą	jest bardzo ważne	bo chroni nas przed szkodliwymi bakteriami i wirusami.
Czytanie książek	jest korzystne dla nas	bo jesteśmy bardziej kreatywni, trenujemy pamięć i dużo się uczymy.
Jedzenie niezdrowej żywności	jest szkodliwe dla organizmu	bo powoduje otyłość, cukrzycę i inne problemy zdrowotne.
Unikanie używek	jest bardzo ważne	bo palenie, picie alkoholu i branie narkotyków ma negatywne konsekwencje dla zdrowia i życia.
Regularne spanie	jest korzystne dla zdrowia	bo możemy odpoczywać, regenerować siły i nie jesteśmy zmęczeni.

ćw. 6: -anie: uprawianie, pracowanie, unikanie, spędzanie, czytanie, dbanie, surfowanie, spanie, spacerowanie; -enie: ćwiczenie, jedzenie, siedzenie, robienie; -cie: picie, życie, **ćw. 9:** 1. bieganie, 2. gotowanie, 3. słuchanie, 4. palenie, 5. jedzenie, 6. uprawianie, 7. robienie, 8. chodzenie, 9. pranie, 10. liczenie, 11. sprzątanie, 12. podróżowanie, 13. rozmawianie, 14. oglądanie, 15. pieczenie, 16. uczenie się, 17. powtarzanie, 18. prowadzenie, 19. zamknięcie, 20. znalezienie, 21. wysyłanie, 22. kupowanie, 23. pomaganie, 24. picie, 25. zdawanie, 26. czekanie, 27. oszczędzanie, 28. latanie, 29. leczenie, 30. płacenie, **ćw. 12:** 1. gotowanie obiadu, 2. uprawianie sportu, 3. sprzątanie mieszkania, 4. palenie papierosów, 5. czytanie książek, 6. picie wody, 7. jedzenie owoców, 8. spędzanie czasu, 9. robienie badań, 10. robienie kanapek, 11. rozmawianie o sporcie, 12. chodzenie na spacer, 13. unikanie słodyczy, 14. pracowanie w nocy, 15. szukanie informacji, 16. siedzenie przed telewizorem, 17. dbanie o higienę, 18. chodzenie na imprezy, 19. granie w piłkę, 20. interesowanie się zdrowiem, **ćw. 13:** *tekst 1:* 1. mieszkam, 2. skończyłem, 3. szukałem, 4. wysyłałem, 5. miałem, 6. znalazłem, 7. zadzwonił, 8. powiedziała, 9. poszedłem, 10. zacząłem, 11. otworzy, 12. pojedziemy, 13. będą realizować / realizowali, 14. cieszy się, 15. powtarza, 16. muszę; *tekst 2:* 1. uczyli się, 2. przygotowywali się, 3. robili, 4. szukali, 5. jest, 6. są, 7. ma, 8. ogląda, 9. przygotowują, 10. notuje, 11. przepisuje, 12. próbuje, 13. zacznie się, 14. będzie trwać / trwał, 15. będą pisać / pisali, 16. opublikuje, 17. będą czekać / czekali, 18. będą; *tekst 3:* 1. jest, 2. wstają, 3. piją, 4. rozmawiają, 5. robi, 6. bierze, 7. się czuje, 8. zjadła, 9. bolała, 10. zorganizowali, 11. miał, 12. upiekła, 13. ugotowała, 14. przyniesiła, 15. mógł, 16. był, 17. pojedzie, 18. będą prowadzić / prowadzili, 19. wróci, 20. kupi, 21. będzie chciał, **ćw. 18:**

	DOBRE I ZŁE NAWYKI		
	dawne nawyki (kiedyś)	nowe nawyki (teraz)	planowane zmiany (w przyszłości)
Paulina	Zarywała noce, pracowała do trzeciej lub czwartej rano, żeby nadrobić zaległości w pracy.	Dbą o to, żeby codziennie spać 7 godzin i codziennie chodzi spać o tej samej godzinie.	Zrezygnuje z oglądania seriali przed snem i zacznie czytać wieczorem książki.
Tomek	Codziennie jadł śmieciowe jedzenie albo podgrzewał mrożone dania w mikrofalówce.	Stara się gotować sam i unika hamburgerów.	Będzie jadł więcej owoców i warzyw, a mniej mięsa.
Agnieszka	Nigdy nie była aktywna, wolała spędzać czas przed telewizorem niż iść na spacer.	Próbuje regularnie chodzić na spacer, a do pracy jeździ rowerem.	Zapisze się na siłownię albo na basen i zacznie uprawiać sport regularnie.
Jarek	Bardzo dużo palił.	Próbuje rzucić palenie, nie pali już 3 miesiące.	Nie będzie palić i pomoże kolegom rzucić palenie.

LEKCJA 29

ćw. 2: od lewej: lodówka z zamrażalnikiem, **zmywarka**, zlew, prysznic, pralka, wanna, kuchenka z piekarnikiem, umywalka, sedes, **ćw. 3:** przykładowe odpowiedzi: 1. W lodówce przechowujemy ser, a w zamrażalniku mrożonki; 2. Kuchenka służy do gotowania, a piekarnik do pieczenia; 3. Zmywarka zmywa naczynia, a pralka pierze ubrania; 4. Zlew jest w kuchni, a umywalka w łazience; 5. Prysznic jest wygodniejszy, bo można umyć się szybciej i zajmuje w łazience mniej miejsca, **ćw. 4:** 1. sypialnia, **0. łazienka**, 6. pokój, 7. przedpokój, 5. kuchnia, 4. biuro, 3. balkon, 2. toaleta, **ćw. 6:** przyimki z dopełniaczem: obok, wokół, wzdłuż, koło, na wprost, po prawej stronie, blisko, na środku, w rogu; przyimki z miejscownikiem: w, na, przy; przyimki z narzędnikiem: między, pod, nad, przed, za, **ćw. 7:** 1. e, 2. h, 3. b, 4. f, 5. j, 6. c, 7. k, 8. a, 9. g, 10. d, **ćw. 8:** 1. P, 2. P, 3. F, 4. F, 5. P, 6. P, 7. F, 8. F, 9. F, 10. P, **ćw. 9:** mieszkanie: **idealne**, praktyczne, ładne, komfortowe, przytulne, funkcjonalne; meble i inne elementy: ogromne, wygodne, proste, klasyczne, nowoczesne, oryginalne, niestandardowe, dobrze zaplanowane, dominujące, trudne, ciemne, nietypowe, neutralne, uniwersalne, funkcjonalne, stabilne, wygodne, miękkie, eleganckie, praktyczne, dekoracyjne, **ćw. 11:** 1. Przy, 2. na, 3. między, 4. na, 5. Pod, 6. W, 7. na, 8. Po, 9. na wprost, 10. przed, **ćw. 12:** 1. W, przy, 2. Za, 3. między, 4. pod, 5. na, 6. obok, 7. Po, 8. w, 9. wokół, 10. przy, **ćw. 13:** 1. dywanie, 2. stołu, 3. stole, 4. kwiatami, 5. prawym rogu, 6. łóżku, 7. szafie, 8. szafie, 9. drugiej ścianie, 10. oknami, 11. biurku, 12. książkami, 13. drewnianym krześle, 14. ścianach, 15. kalendarza, 16. szafy, **ćw. 15:** 1. lodówka, 2. szafa, 3. łóżko, 4. mikrofalówka, 5. piekarnik, 6. zmywarka, 7. kosz na śmieci, 8. stół.

LEKCJA 30

ćw. 2: *Moje mieszkanie jest:* przytulne, bardzo praktyczne, wyremontowane, nowoczesne, wygodne, słoneczne, umeblowane, wyposażone; *Moje mieszkanie znajduje się / jest zlokalizowane:* w centrum, na osiedlu zamkniętym, na przedmieściach, w apartamentowcu w Warszawie, blisko parku i centrum handlowego, na drugim piętrze w kamienicy, przy ulicy Piotrkowskiej, w starym budownictwie; *Moje mieszkanie ma:* centralne ogrzewanie, dostęp do internetu, niski czynsz, niskie opłaty za gaz, prąd i wodę, klimatyzację, okna z widokiem na park, balkon, **ćw. 4:** 1. i, 2. f, 3. a, 4. b, 5. h, 6. e, 7. d, 8. g, **ćw. 6:** 1. j, 2. i, 3. a, 4. h, 5. n, 6. d, 7. o, 8. g, 9. c, 10. m, 11. b, 12. f, 13. l, 14. e, **ćw. 8:** 1. – ogł. 1; 2. – ogł. 2; 3. – ogł. 4; 4. – ogł. 3 i 5; 5. – ogł. 1 i 3; 6. – ogł. 4; 7. – ogł. 1 i 4; 8. – ogł. 3; 9. – ogł. 2; 10. – ogł. 2 i 3; 11. – ogł. 4; 12. – ogł. 4; 13. – ogł. 1; 14. – ogł. 5, **ćw. 10:** 1. ogłoszenia, 2. aktualna, 3. pomoc, 4. powierzchnię, 5. opłaty, 6. 42, 7. 1500, 8. 1800, 9. ogrzewanie, 10. tak, 11. kiedy, 12. codziennie, 13. czwartek, 14. rano, 15. do widzenia, **ćw. 12:** 1. Jan powiedział, że Kasia jest bardzo ładna. 2. Ewa powiedziała, że ma problemy ze zdrowiem. 3. Piotr powiedział, że kupił nowy samochód. 4. Dzieci powiedziały, że są głodne. 5. Marta powiedziała, że jej brat jest ambitny. 6. Ola i Ala powiedziały, że ich mama jest w pracy. 7. Lekarz powiedział, że muszą odpoczywać. 8. Studenci powiedzieli, że napisali egzamin. 9. Marco powiedział, że jego żona jest Polką. 10. Steve powiedział, że dobrze mówi po polsku. 11. Iwona zapytała, czy pójdą do kina. 12. Kevin zapytał, czy czekam na autobus. 13. Ly zapytał, gdzie jest centrum handlowe. 14. Wojtek zapytał, czy go lubię. 15. Elena zapytała, jaki mam numer telefonu. 16. Witek zapytał, jaką kawę pijemy, 17. Tom zapytał, o której godzinie jest egzamin. 18. Katia zapytała, dokąd poszedł nauczyciel. 19. Ojciec zapytał, czy kupiliśmy warzywa. 20. Kontroler zapytał, czy mam bilet. **ćw. 13:** 2. żebym ubrał / ubrała się ciepło, 3. żebym był punktualny, 4. żebym wyłączył / wyłączyła telewizor, 5. żebym zamknął / zamknęła okno, 7. żebyś zrobił / zrobiła zakupy, 8. żebyś zamówił / zamówiła pizzę, 9. żebyś nie palił / nie paliła papierosów, 10. żebyś wziął / wzięła lekarstwa, 12. żeby powtórzył gramatykę, 13. żeby przetłumaczył tekst, 14. żeby przeczytał książkę, 15. żeby zanotował nowe słowa, 17. żebyśmy jedli / jadły regularnie, 18. żebyśmy pili / piły tylko mleko, 19. żebyśmy spali / spały 8 godzin, 20. żebyśmy uprawiali / uprawiały sport, 22. żebyście wyszli / wyszły na spacer, 23. żebyście słuchali / słuchały muzyki ciszej, 24. żebyście tańczyli / tańczyły regularnie, 25. żebyście mieli / miały cierpliwość, 27. żeby szli / szły z psem na spacer, 28. żeby ugotowali / ugotowały obiad, 29. żeby pomogli / pomogły dzieciom, 30. żeby posprząтали / posprzątały pokój, **ćw. 14:** 1. że, 2. żeby, 3. żeby, 4. żebym, 5. czy, 6. że, 7. żeby, 8. żebyśmy, 9. czy, 10. że, 11. czy, 12. żebym, 13. że, 14. żeby, 15. żeby, **ćw. 15:** *Dialog 1:* Mateusz zapytał, czy Paulina obejrzała już to nowe mieszkanie. Paulina odpowiedziała, że była tam wczoraj. Mateusz zapytał, czy (mieszkanie) ma dobrą cenę. Paulina powiedziała, że dla niej jest za drogie. Mateusz powiedział, żeby Paulina szukała dalej, a na pewno coś znajdzie. Paulina oznajmiła, że jest już zmęczona i chyba nigdy nie znajdzie idealnego mieszkania; *Dialog 2:* Piotr zapytał, czy Adam wciąż szuka współlokatora. Adam odpowiedział, że tak i spytał Piotra, czy

chce z nim mieszkać. Piotr odpowiedział, że on nie chce, ale jego brat szuka mieszkania. Adam powiedział, że lubi jego brata i poprosił, żeby skontaktował się z nim. Piotr odpowiedział, że (brat) jutro na pewno do niego zadzwoni. Zapytał też, ile Adam płaci za czynsz. Adam odpowiedział, że teraz płaci 1800 zł, ale jeżeli Marek wynajmie drugi pokój, będą płacić po 900 zł. Piotr powiedział, żeby Adam czekał na telefon od niego (Marka). Adam odpowiedział, że będzie czekał; *Dialog 3*: Studentka powiedziała „dzień dobry” / przywitała się i powiedziała, że dzwoni w sprawie ogłoszenia i chce wynająć mieszkanie. Właściciel odpowiedział „dzień dobry” i zapytał, kiedy ona chce się wprowadzić. Ona odpowiedziała, że potrzebuje mieszkania od zaraz i zapytała, jaki jest czynsz i opłaty. Właściciel odpowiedział, że w sumie 2500 zł, ale mieszkanie będzie dostępne od przyszłego miesiąca. Studentka odpowiedziała, że cena jest atrakcyjna, ale nie może tak długo czekać. Właściciel powiedział, że mu przykro, ale jeżeli ona nie znajdzie innego mieszkania, to niech zadzwoni za dwa tygodnie. Studentka powiedziała „dobrze” / zgodziła się i podziękowała, **ćw. 19: dobrzy sąsiedzi**: nie robią imprez w środku nocy, nie słuchają głośno muzyki, nie robią bałaganu, sprzątają nie tylko w domu, ale też przed domem, wyrzucają śmieci do kontenerów, a nie obok, kiedy idą na spacer, sprzątają po swoim psie, są mili i kulturalni, mówią „dzień dobry”, uśmiechają się i można z nimi porozmawiać, można na nich liczyć, zawsze pomogą, na przykład pożyczą trochę cukru, kiedy zabraknie, mogą odebrać przesyłkę od kuriera lub listonosza; **źli sąsiedzi**: hałasują w nocy, bo organizują całonocne imprezy, śmiecą albo, co gorsza, niszczą wszystko wokół, nie mówią „dzień dobry”, pożyczają wiele rzeczy, ale nigdy ich nie oddają, mają psa, który szczeka w dzień i w nocy i nigdy po nim nie sprzątają.

LEKCJA 31

ćw. 2: 1. oszczędzają, 2. unikają, 3. kupują, 4. marnują, 5. rezygnują, 6. ograniczają, 7. jeżdżą, 8. jedzą, 9. biorą, 10. naprawiają, **ćw. 3:** 1. wyłączają, 2. zakręcają, 3. dużo, 4. jednego kosza, 5. wyrzuca, 6. jednorazowych, 7. na zapas, 8. samochodem, **ćw. 4:** 1. e, 2. i, 3. a, 4. g, 5. j, 6. c, 7. b, 8. k, 9. d, 10. f, **ćw. 5:**

	ekologiczne zachowania	nieekologiczne zachowania
Karolina	<ul style="list-style-type: none"> • segreguje śmieci • nie wyrzuca jedzenia • nie kupuje na zapas 	<ul style="list-style-type: none"> • nie używa energooszczędnych żarówek • marnuje dużo energii
Wojtek	<ul style="list-style-type: none"> • wybiera tylko naturalne produkty • nie używa plastiku ani jednorazowych opakowań • jeździ transportem publicznym albo rowerem 	<ul style="list-style-type: none"> • kupuje dużo ubrań
Daniel	<ul style="list-style-type: none"> • zawsze bierze na zakupy swoją torbę 	<ul style="list-style-type: none"> • nie oszczędza wody • nie wyłącza światła, kiedy wychodzi z pokoju • kupuje wiele rzeczy w plastikowych opakowaniach

ćw. 7:

Dialog 1				
ja	brać	brałabym	kupić	kupiłabym
ty	robić	robiłabyś	chronić	chroniłabyś
Dialog 2				
on	jeść	jadłby	kupować	kupowałby
	żyć	żyłby		
Dialog 3				
my	musieć	musiałybyśmy	mieć	miałybyśmy
wy	segregować	segregowałybyście		
Dialog 4				
oni	oszczędzać	oszczędzaliby	spędzać	spędzaliby
	spróbować	spróbowałiby	zrezygnować	zrezygnowaliby

ćw. 8: czytałbym, czytałabym; miałbym, miałabym; pracowałbym, pracowałabym; uczyłbym się, uczyłabym się; odpoczywałbyś, odpoczywałabyś; gotowałbyś, gotowałabyś; jadłbyś, jadłabyś; rozumiałbyś, rozumiałabyś; pisałbyś, pisałabyś; koncentrowałby się, koncentrowałaby się; poszedłby, poszłaby; dałby, dałaby; sprzątałby, sprzątałaby; rozmawiałby, rozmawiałaby; nudziłibyśmy się, nudziłybyśmy się; moglibyśmy, mogłybyśmy; wzięlibyśmy, wzięłybyśmy; spalibyśmy, spałybyśmy; odchudzalibyśmy się, odchudzałybyśmy się; biegalibyście, biegałybyście; zaczęlibyście, zaczęłybyście; mylibyście, myłybyście; studiowalibyście, studiowałybyście; unikalibyście, unikałybyście; pytaliby, pytałyby; przygotowywaliby, przygotowywałyby; pojechaliby, pojechałyby; piliby, piłyby; dzwoniłoby, dzwoniłyby, **ćw. 9:** 1. podałbyś, podałabyś, podałyby pan, podałyby pani, 2. zamknąłbyś, zamknęłabyś, zamknąłby pan, zamknęłaby pani, 3. ściszyłbyś, ściszyłabyś, ściszyłby pan, ściszyłaby pani, 4. wytłumaczyłbyś, wytłumaczyłabyś, wytłumaczyłby pan, wytłumaczyłaby pani, 5. przeczytałbyś, przeczytałabyś, przeczytałby pan, przeczytałaby pani, 6. zatańczyłbyś, zatańczyłabyś, zatańczyłby pan, zatańczyłaby pani, 7. spróbowałbyś, spróbowałabyś, spróbowałby pan, spróbowałaby pani, 8. pożyczyłbyś, pożyczyłabyś, pożyczyłby pan, pożyczyłaby pani, 9. pokazałbyś, pokazałabyś, pokazałby pan, pokazałaby pani, 10. dałbyś, dałabyś, dałby pan, dałaby pani, 11. poszedłbyś, poszłabyś, poszedłby pan, poszłaby pani, 12. umyłbyś, umyłałabyś, umyłby pan, umyłałaby pani, **ćw. 10:** 1. Pojechałabym, 2. Kupilibyśmy, 3. Mógłbyś, 4. Chcieliby, 5. Powiedziałbym, 6. Poszłybyście, 7. Ugotowałyby, 8. Naprawiłabym, 9. Zaśpiewałabyś, 10. Zaprosiłbym, 11. Otworzyłybyście, 12. Zamknąłby, 13. Poszłaby, 14. Pomoglibyśmy, 15. Chciałbym, 16. poszłyby, 17. zjadłaby, 18. byliby, 19. wzięłby, 20. przyszłyby, **ćw. 11:** 1. Gdybyście, 2. Gdyby, 3. Gdybym, 4. Gdybyś, 5. Gdybyście, 6. Gdybym, 7. Gdybyśmy, 8. Gdyby, 9. Gdybyś, 10. Gdyby, **ćw. 12:** 1. miał / miała, uprawiałbym / uprawiałabym, 2. pojechali / pojechały, zrelaksowalibyśmy się / zrelaksowałybyśmy się, 3. byli, kłóciłaby się, 4. kupowała, wyglądałaby, 5. ugotował, byłbyś, 6. nosił, byłby, 7. dostał / dostała, zarabiałbym / zarabiałabym, 8. robili, mieliby, 9. poszedł / poszła, miałbyś / miałabyś, 10. zrobili / zrobiły, odpoczywalibyśmy / odpoczywałybyśmy, **ćw. 13:** 1. naszego zaangażowania, 2. dużych rzeczy, 3. małych zmian, 4. codziennym życiu, 5. kolorowych kontenerów, 6. jedzenia, 7. ekologiczne produkty, 8. mięsa, 9. wegetarianami, 10. tygodniu, 11. pokoju, 12. wodę, 13. energię, 14. energooszczędne żarówki, 15. produktów, 16. autobusem, 17. tramwajem, 18. nowych rzeczy, 19. plastiku, 20. szkła, 21. naszym życiu, 22. ogromnymi zmianami, **ćw. 14:** 1. w 2003 roku, 2. zero odpadów / zero marnowania, 3. na pięciu zasadach, 4. produktów, które zanieczyszczają środowisko, 5. konsumpcję, 6. rzeczy, których możemy użyć jeszcze raz, 7. recykling, 8. kompostowanie, 9. ograniczenie produkcji plastiku, wyrzucanie mniejszych ilości rzeczy, ograniczanie kupowania niepotrzebnych rzeczy, 10. minimalistycznym, etycznym i ekologicznym.

LEKCJA 32

ćw. 2: pomagają: 1, 4, 6, 8, 9, 10; nie pomagają: 2, 3, 5, 7, **ćw. 3:** 1. a, 2. h, 3. k, 4. b, 5. j, 6. d, 7. e, 8. g, 9. c, 10. i, **ćw. 5:** od lewej: ludziom po wypadku, dzieciom w Afryce, sportowcom, **biednym i bezdomnym**, bezdomnym zwierzętom, niepełnosprawnym, naturze i środowisku naturalnemu, osobom starszym, **ćw. 6:** Fundacja Zwierzęta Niczyje: 6, 11; Senior w koronie: 3, 12; Wampiriada: 7; WOŚP: 5, 8, 10; WWF Polska: 1, 2, 4, 9; **ćw. 7:** 1. młodszemu bratu, młodszemu braciom, 2. starszemu sąsiadowi, starszym sąsiadom, 3. chorej kuzynce, chorem kuzynkom, 4. temu koledze, tym kolegom, 5. miłemu mężczyźnie, miłym mężczyznom, 6. ładnej kobiecie, ładnym kobietom, 7. małej dziewczynce, małym dziewczynkom, 8. zagubionemu turyście, zagubionym turystom, 9. mojej przyjaciółce, moim przyjaciółkom, 10. uśmiechniętej koleżance, uśmiechniętym koleżankom, 11. naszemu nauczycielowi, naszym nauczycielom, 12. wesołej Polce, wesołym Polkom, 13. obcemu człowiekowi, obcym ludziom, 14. małemu dziecku, małym dzieciom, 15. mojemu przyjacielowi, moim przyjaciołom, 16. przystojnemu Hiszpanowi, przystojnym Hiszpanom, 17. mojemu szefowi, moim szefom, 18. młodszemu synowi, młodszymi synami, 19. bezdomnemu psu, bezdomnym psom, 20. utalentowanemu chłopakowi, utalentowanymi chłopakami, **ćw. 8:** 1. młodszej siostrze, 2. swoim dzieciom, 3. nowemu komputerowi, 4. mojemu bratu, 5. twojej babci, 6. moim kolegom, 7. temu krzestulowi, 8. utalentowanemu artyście, 9. choremu bezdomnemu, 10. starszemu synowi, **ćw. 9:** 1. mu, 2. nam, 3. im, 4. mi, 5. ci, 6. jej, 7. wam, 8. ci, 9. mi, 10. im, **ćw. 10:** 1. mu, 2. ci, 3. nam, wam, 4. niej, 5. mi, mi, 6. im, 7. niemu, 8. jej, 9. tobie, 10. nim, **ćw. 11:** 1. Komu pożyczyliście cukier? 2. Jakiemu studentowi oni dokuczają? 3. Dzięki której nauczycielce umiesz gramatykę? 4. Jakim ludziom podawałeś obiad? 5. Czyjemu ojcu gratulujesz? 6. Wbrew którym opiniom Janek nie zrobił nic złego? 7. Czemu się przyglądasz? 8. Któremu mężczyźnie powiesz, żeby wyszedł? 9. Czyim klientom pomagasz w wyborze telefonu? 10. Jakiej kobiecie odmówiłaś

pomocy? **ćw. 12:** 1. pieniędzy, 2. specjalnego talentu, 3. wolnym czasie, 4. nas, 5. naszych znajomych, 6. starszą sąsiadkę, 7. pomocy, 8. przyniesieniu, 9. domu, 10. językiem angielskim, 11. kogoś, 12. mu, 13. angielskiej gramatyki, 14. głowy, 15. innym ludziom, 16. codziennym życiu, 17. zajęci, 18. czasu, 19. naszej rodzinie, 20. naszych przyjaciółach, 21. egoistami, 22. nam, 23. czegoś, 24. im, 25. depresję, 26. samotni, 27. radość, 28. satysfakcję, 29. innemu człowiekowi, 30. pięknym prezentem, 31. nas, 32. trudnej sytuacji, 33. nas, 34. innych, 35. dobrym człowiekiem, 36. temu, **ćw. 14:** od lewej: 7. wycinie drzew, 4. budowie nowych autostrad, 2. ociepleniu klimatu, 1. zaśmiecaniu lasów, 8. eksperymentom na zwierzętach, 6. marnowaniu wody, **0. samochodom elektrycznym**, 5. wyrzucaniu jedzenia, 3. jedzeniu mięsa.

LEKCJA 33

ćw. 2: 1. żłobek, 2. przedszkole, 3. szkoła podstawowa, 4. **liceum / technikum**, 5. uniwersytet / politechnika, **ćw. 3:** 1. wygodne, 2. tańczą, 3. ciocia, 4. matematyka, 5. plecaki, 6. klasie, 7. egzamin, 8. technikum, 9. fryzjer, 10. pracę, 11. prawo, 12. architekturę, **ćw. 4:** 1. historia, 2. biologia, 3. chemia, 4. geografia, 5. język angielski, 6. fizyka, 7. język polski, 8. muzyka, 9. matematyka; 2. na języku angielskim, 3. na matematyce, 4. na fizyce, 5. na muzyce, 6. na geografii, 7. na biologii, 8. na chemii, 9. na historii, 10. na plastyce, **ćw. 5:** 1. d, 2. a, 3. g, 4. b, 5. e, 6. f, **ćw. 6:** 1. a, 2. f, 3. b, 4. c, 5. e, **ćw. 8:** 1. kierunek, 2. dziekanacie, 3. akademikach, 4. kampusie, 5. Prawa, 6. akademickim, 7. centrum, 8. boiskiem, 9. pływalnia, 10. stołówka, 11. drukarkę, 12. stypendium, 13. rok, 14. semestry, 15. Rektor, 16. inaugurację, 17. uczelni, 18. zajęć, 19. lektoraty, 20. tablicy, **ćw. 9:** 1. =, 2. ≠, 3. =, 4. ≠, 5. =, 6. =, 7. ≠, 8. =, 9. ≠, 10. ≠, 11. ≠, 12. =, **ćw. 10:**
...0... Dzień dobry, panie profesorze. Czy mogę zająć chwilę?
...3... Rozumiem. W tej sytuacji będzie pan mógł zdać ten egzamin w sesji poprawkowej. Tylko proszę przynieść zaświadczenie od lekarza.
...6... Dobrze. Będę czekać na informacje. Dziękuję. Do widzenia.
...4... Oczywiście, będę pamiętać o tym dokumencie. A kiedy będzie sesja poprawkowa?
...1... Dzień dobry panu. Tak, proszę. W czym mogę pomóc?
...5... We wrześniu. Na razie nie znam dokładnej daty ani godziny. Proszę obserwować stronę internetową lub dzwonić do dziekanatu.
...7... Do widzenia. Życzę zdrowia!
...2... Za dwa tygodnie będzie egzamin z filozofii. Niestety nie będę mógł przyjść, bo mam zaplanowaną operację nogi. Będę w szpitalu w tym czasie.
ćw. 11: 1. F, 2. F, 3. F, 4. P, 5. F, **ćw. 12:** 1. Nie wolno, 2. Warto, 3. należy, 4. nie wolno, 5. można, **ćw. 13:** 1. można / wolno, 2. Trzeba, 3. warto, 4. można / wolno, 5. można / wolno, 6. można, 7. Trzeba, 8. trzeba / należy, 9. można / wolno, 10. warto, **ćw. 14:** 1. Trzech profesorów siedzi w auli; 2. Czterech Polaków idzie na informatykę; 3. Dwóch inżynierów pracowało na politechnice; 4. Trzech cudzoziemców będzie studiowało w Polsce; 5. Czterech uczniów zanotowało nowe słowa, **ćw. 15:** 1. Dwaj Amerykanie będą mieszkali w akademiku; 2. Trzej profesorowie mają wykłady; 3. Czterej koledzy wyjechali na studia za granicę; 4. Trzej uczniowie zdali maturę; 5. Czterej absolwenci dostali pracę, **ćw. 16:** 1. medycynę, 2. fizyki, 3. ekonomią, 4. matematykę, 5. chemii, 6. filozofii, 7. polonistykę, 8. historii, 9. informatykę, 10. politologii, **ćw. 17:** 1. problemów, 2. propozycji, 3. matematyki, 4. fizyki, 5. dzieciom, 6. szkole, 7. nauką, 8. kawiarni, 9. restauracji, 10. barze, 11. grafikowi, 12. gastronomii, 13. dziećmi, 14. szkoły, 15. przedszkola, 16. nimi, 17. studentów, 18. klientów, 19. sklepie, 20. handlowej, 21. ludźmi, 22. hałasu, 23. bibliotece, 24. internetowym, **ćw. 20:** 1. Więcej, 2. trzecim, 3. rzadziej, 4. piątym, 5. mniej, 6. za, 7. ósme, 8. rzadziej, 9. za, 10. najmniej.

LEKCJA 34

ćw. 2: lekarze, piosenkarze, weterynarze, tłumacze, listonosze, informatycy, muzycy, politycy, ogrodnicy, rolnicy, urzędnicy, strażacy, fryzjerzy, kelnerzy, dyrektorzy, lektorzy, biolodzy, chirurdzy, kierowcy, sprzedawcy, naukowcy, policjanci, artyści, dentyści, ekonomiści, biznesmeni, **ćw. 4:** 1. kucharze, 3. sprzedawcy, 4. nauczyciele, 5. tłumacze, 6. weterynarze, **ćw. 5:**
...0... Marek był bezrobotny. Martwił się,
...2... pracy. Najpierw czytał ogłoszenia w
...9... kandydatem, dlatego dostał

- ...4... zapytać o szczegóły. W końcu znalazł ciekawą
- ...3... internecie, a potem dzwonił, aby
- ...1... że nie ma pieniędzy, dlatego zaczął szukać
- ...6... motywacyjny. Następnego dnia poszedł do biura i złożył
- ...8... kwalifikacyjną. Marek był dobrym
- ...5... ofertę: dobre wynagrodzenie, atrakcyjne warunki. Napisał więc CV i list
- ...10... pracę. W końcu jest szczęśliwy.
- ...7... dokumenty. Dyrektor zaprosił Marka na rozmowę

ćw. 6: 1. F, 2. F, 3. P, 4. P, 5. P, **ćw. 7:** 1. a, 2. e, 3. b, 4. g, 5. c, 6. f, **ćw. 8:** 1. umowę, 2. wynagrodzenie, 3. cały, 4. wymagania, 5. wykształcenie, 6. znajomość, **ćw. 9:** 1. j, 2. a, 3. h, 4. b, 5. i, 6. c, 7. k, 8. d, 9. e, 10. f, **ćw. 10:** 1. umysłowa, 2. bezrobotny, 3. kwalifikacje, 4. wynagrodzenie, 5. pracowników, 6. warunki, 7. szkolenie, 8. urlopu, 9. fizyczna, 10. obowiązków, **ćw. 11:** 1. F, 2. P, 3. P, 4. P, 5. P, 6. P, 7. F, 8. F, 9. P, 10. P, **ćw. 12:** 1) dobrze pracowała. Niestety, po miesiącu 2) zrezygnowała ze stanowiska, bo nie była zadowolona z warunków zatrudnienia. Dyrektor firmy, pan Jacek Polakowski, 3) zamieścił ofertę pracy w internecie i szukał nowego pracownika. 4) Przesłała aplikację pani Izabella Maruda. Dyrektor przeczytał CV oraz list motywacyjny pani Izabelli i 5) zaprosił ją na spotkanie w sprawie pracy. Pani Izabella 6) dobrze się zaprezentowała na rozmowie kwalifikacyjnej. 7) Dużo umiała, dużo wiedziała i знаła język angielski, więc 8) była dobrą kandydatką. Dyrektor 9) przyjął do pracy panią Izabellę. Niestety, pani Izabella codziennie spóźniała się do pracy. Zbyt często rozmawiała przez telefon z koleżankami, malowała paznokcie, piła kawę i jadła ciasto, a zbyt rzadko pracowała. Dyrektor 10) wyrzucił z pracy panią Izabellę. Następnego dnia dał ogłoszenie w internecie..., **ćw. 13:** 1. dwa tysiące trzynastym, 2. dwa tysiące piętnastym, 3. dwa tysiące piętnastym, 4. dwa lata, 5. dwa tysiące osiemnastym, 6. dwa tysiące czternastym, 7. dwa tysiące szesnastym, 8. dwa tysiące dziewiętnastym, 9. dwa tysiące dwudziestym, 10. rok, **ćw. 14:** 1. e, 2. a, 3. c, 4. h, 5. i, 6. g, 7. b, 8. f, **ćw. 15:** oferta 2 – Sara, oferta 3 – Jan, oferta 4 – Anna, **ćw. 16:** 1. c, 2. c, 3. a, 4. b, 5. b, **ćw. 17:** 1. stanowisko, 2. zdjęciem, 3. list, 4. Mam, 5. kwalifikacyjnej, 6. Z, **ćw. 18:** 1. panie doktorze, 2. panie magistrze, 3. synu, 4. Panie inżynierze, 5. Panie prezydencie, 6. Panie Stanisławie, 7. Boże, 8. lekarzu, 9. Panie dyrektorze, 10. Panie prezesie, 11. mój drogi przyjacielu, 12. Panie kierowniku, 13. Mężu, 14. sąsiedzie, 15. piesku, **ćw. 19:** 1. Kochana Babciu, 2. Ciociu, 3. mamu, 4. Pani Anno, 5. Pani Aniu, 6. moja kochana siostru, 7. Żono, 8. sąsiadko, 9. Zosiu, 10. moja droga przyjaciółko, 11. Piękna dziewczyno, 12. Dziecko, 13. moje słońce, 14. Słoneczko, 15. Kochanie, **ćw. 20:** 1. f, 2. a, 3. d, 4. b, 5. e, **ćw. 21:** 1. 1993, 2. 1991, 3. 2005, 4. 2010, 5. 2011, 6. 2015, 7. 2017, 8. 2018, 9. 2021, 10. 2028, **ćw. 22:** 1. dobrą pracę, 2. oferty, 3. zbędnych informacji, 4. najważniejszych rzeczach, 5. datach, 6. chronologii, 7. wykształceniu, 8. doświadczeniu, 9. zainteresowaniach, 10. przykładów, 11. internecie, 12. błędami, 13. wakacji, 14. początku, **ćw. 26:** 1. +48 632 432 955, 2. września, 3. Kraków, 4. Dyrektor, 5. pracowników, 6. 2020, 7. 2016, 8. 2019, 9. Podstawowa, 10. Obcych, 11. zarządzanie, 12. angielska, 13. rosyjski, 14. grupie, 15. Stres, 16. technologie.